

Priority

David Chour

místopředseda představenstva
a finanční ředitel skupiny
Czechoslovak Group

Vice-Chairman of the Board
and Chief Financial Officer
of the Czechoslovak Group

Doma je krásně, ale výlet vlakem do Bratislavy ti rozšíří obzory

Praha – Bratislava
od **302 Kč***

Brno – Bratislava
od **151 Kč***

* Ceny platné k 1. 9. 2022

Pojed'te s námi.
www.cd.cz

 České dráhy
Národní doprava

Vážené manažerky, vážení manažeři,

opět se dostává do Vašeho zorného úhlu nové vydání našeho magazínu. Přijměte tedy, prosím, pozvání k četbě manažerských příběhů, které mohou inspirovat, ale můžete s nimi i nesouhlasit. Ve spolupráci s Českou manažerskou asociací se snažíme mapovat příběhy z podnikání, státní správy a samosprávy, které nás zaujaly nebo které získaly ocenění.

Když se začnete do jednotlivých rozhovorů, zjistíte mnohé podobnosti budování manažerského úspěchu v oblasti rodinné a korporátní firmy, státního podniku, zdravotnického zařízení, ale i řízení regionů a kulturních institucí. V neposlední řadě je důležité řídit a nastavovat optimální vztahy mezi státy. Pro nás pamětníky zavání sentimentem připomenout si i blížící se 30. výročí vzniku dvou samostatných států, České a Slovenské republiky. Jaké jsou vztahy dnes v oblasti obchodu, kultury a vzájemného se poznávání? To vše se můžete dočíst, pokud otevřete další stránky našeho magazínu. Přeji Vám inspirativní čtení a těšíme se na Vaše připomínky a náměty.

Dear managers,

The new issue of our magazine is again coming to your attention. So please accept our invitation to read management stories that may inspire you, but you may also disagree with them. In cooperation with the Czech Management Association, we are trying to map stories from business, government and local government that have caught our attention or won awards.

While reading the individual interviews, you will find many similarities in building managerial success in a family and a corporate business, government enterprise, healthcare facility, as well as in regional and cultural institution management. Last but not least, it is important to manage and set up optimal relationships between countries. It is also sentimental for us to remember the approaching 30th anniversary of the establishment of two independent countries, the Czech and Slovak Republics. What are their relations today in the field of trade, culture, and in getting to know each other? You can read all this if you open the following pages of our magazine. We wish you an inspiring reading experience and look forward to your comments and suggestions.

Vít Ruprich
Vydavatel / Publisher

Priority Business & Government 3 / 2022 | Vydavatel / Publisher: 4machines s.r.o. | Strategický partner / Strategic Partner: Česká manažerská asociace | Šéfredaktor / Editor-in-Chief: Jindřich Osladil | Redakce / Editors: Vít Ruprich, Šárka Vavrečková, Štěpánka Volná, externí spolupracovníci | Obchodní oddělení / Sales Department: Vít Ruprich | Inzertní oddělení / Advertising Department: info@prioritymagazin.cz | Grafické zpracování / Graphic Design: Lucie Petrová | Jazyková redakce (překlady, anglické korektury, české korektury) / Language Editing (Translation, English Proofreading, Czech Proofreading): Karolína Slamová, Mark Landry, Gabriela Hegerová, Jana Duží | Tisk / Printing: PRINTO, spol. s r. o. | Registrace / Registration: MK ČR E24024 | Adresa / Address: Studentská 6202/17, 708 00 Ostrava, www.4machines.cz | Kontakt / Contact: editor@prioritymagazin.cz, +420 739 602 923 | Partner: Česká manažerská asociace, Herecká asociace | Redakce neodpovídá za jazykovou správnost inzerce. Tiskové chyby vyhrazeny. / The editors are not responsible for the advertisements' language accuracy. Printing errors reserved.

www.prioritymagazin.cz

Business & Government
Priority
Newsletter

Business & Government
Priority
Magazine

Ceny Thálie 2022

OCENĚNÍ UDĚLOVANÁ ZA MIMOŘÁDNÉ JEVIŠTNÍ
VÝKONY V OBLASTI DIVADELNÍHO UMĚNÍ

Umělci působící v Národním divadle moravskoslezském získali
čtyři Ceny Thálie napříč všemi soubory.

Na fotografii s ředitelem NDM Jiřím Nekvasilem: Natalia Adamska (balet), Hana Fialová (muzikál), Jana Šibera (opera) a emeritní členka činohry Veronika Forejtová, která převzala Cenu Thálie za celoživotní mistrovství. Foto: Lucie Macečková

Gratulujeme všem letošním držitelům prestižních Cen Thálií.

Business

- 14 Manažer roku 2021
Manager of the Year 2021
- 22 Manažerské priority jsou spokojení zaměstnanci, klienti, zřizovatel a plátcí péče
Managerial Priorities Are Satisfied Employees, Clients, Provider, and Care Payers
- 24 Digitalizace osobních dokladů bude výhodná především pro občany a instituce
Digitisation of Personal Documents Will Be Beneficial, Especially for Citizens and Institutions
- 30 Náš úspěch zakládáme hlavně na zákaznické orientaci
Ability To Prioritise, Choose the Right Collaborators and Encourage Creativity within the Team

Government

- 34 Vztahy České republiky a Slovenské republiky jsou dlouhodobě na vynikající úrovni, a to ve všech oblastech
Relations between the Czech Republic and the Slovak Republic Have Long Been at an Excellent Level in All Areas

Lifestyle

- 38 Vyměňte stres za působivé UNESCO zážitky na Slovensku
Swap Stress for Impressive UNESCO Experiences in Slovakia

Region

- 46 Olomoucký kraj intenzivně podporuje rozvoj inovací
The Olomouc Region Intensively Supports the Development of Innovation
- 50 Jsme schopni zajistit našim zákazníkům velmi výhodné ceny elektrické energie
We Are Able To Provide Our Customers with Very Favourable Prices of Electricity
- 54 Genius loci Dolní Moravy tkví nejen v samotném místě, ale i ve výjimečných službách
The Genius Loci of Dolní Morava Lies Not Only in the Place Itself but Also in the Exceptional Services

6

David Chour

Jsme československý průmysl, který pomáhá obraně a bezpečnosti

We Are a Czechoslovak Industry That Helps Defence and Security

42

Nadia Hartmann

Silní partneři vždy poskytují pocit stability a vytvářejí budoucnost nové energetiky

Strong Partners Always Provide a Sense of Stability and Create the Future of New Energy

60

Igor Františák

Svatováclavský hudební festival – koncert v kostele je zážitek

St Wenceslas Music Festival – a Concert in a Church Is an Experience

Jsme československý průmysl, který pomáhá obraně a bezpečnosti

David Chour

„Naše společnosti jsou strategické pro obranu a bezpečnost ČR. V mírové situaci nás živí export, ale nyní mají prioritu potřeby české armády či hasičů,“ říká **David Chour**, místopředseda představenstva a finanční ředitel skupiny Czechoslovak Group (CSG). Do ní patří například automobilka Tatra, výrobci pozemní obrněné techniky TATRA DEFENCE VEHICLE a EXCALIBUR ARMY, radarový výrobce ELDIS a na Slovensku tradiční výrobce munice MSM Nováky.

Text: redakce

Foto: archiv

■ **Nejvýznamnější značkou Vaší skupiny je automobilka Tatra, třetí nejstarší výrobce aut na světě. Jak se jí v současné době daří?**

Tatra, kterou vlastníme spolu se skupinou PROMET GROUP, je na vzestupné trajektorii: zvyšuje výrobu i prodeje a přijímá nové zaměstnance: Dokonce jich letos chce získat 500. Je to částečně důsledek bezpečnostní situace: Tatrovky slouží nejen v civilním sektoru, ale také vojákům a hasičům. Plníme objednávky pro celý svět, ale na prvním místě jsou potřeby české armády a hasičů, pro které rezervujeme kapacity. I proto jsme mohli okamžitě po srpnovém podpisu nejnovějších kontraktů s českým Ministerstvem obrany na asi 280 vozidel okamžitě rozjet výrobu. Tatrovky také ukázaly své schopnosti při hašení požáru v Hřensku, protože v terénu jsou nepřebohatelné.

■ **Méně známé, ale neméně důležité firmy CSG jsou výrobci vojenské pozemní techniky EXCALIBUR ARMY a TATRA DEFENCE VEHICLE. Předpokládám, že jejich podnikání hodně ovlivnila ruská agrese proti Ukrajině.**

Máte pravdu. Ukrajině jsme dodávali pozemní techniku již od roku 2016 a po letošním vypuknutí ruské agrese se naše pomoc znásobila. Pomáháme Ukrajině dodávkami vojenské techniky, munice, ale také servisem vozidel ukrajinské armády u nás. Postupujeme v úzké součinnosti s českým státem a jeho licenční správou. Její pracovníci jsou v obrovském nasazení, a i když jejich práce není vidět, zaslouží si obrovské ocenění. Já věřím, že i díky české pomoci Ukrajině válka jednou skončí a český průmysl se bude podílet na mírové obnově země.

■ **Jak přispíváte k modernizaci české armády? Plníte aktuálně nějaké objednávky?**

Kromě již zmíněných dodávek logistických tatrovek plníme kontrakt na dodávku 62 šestikolových obrněnců TITUS. Projekt jde podle plánu, od září jsou tato vozidla ve vojenských zkouškách a většina z nich bude vyrobena v roce 2023. Dovolte mi ale zmínit jinou důležitou věc: Ne všechny potřeby naší armády dokáže splnit český obranný průmysl. Ale pokud musí Ministerstvo obrany využít zahraničního dodavatele, je důležité, aby projekt byl částečně lokalizován do českého průmyslu. Díky tomu zůstane část peněz v české ekonomice a také tu vznikne know-how, jak se o zahraniční techniku starat, opravovat ji či modernizovat. Příkladem je třeba spolupráce naší radarové společnosti Retia s izraelskou společností Rafael na dodávce systému protivzdušné obrany Spyder pro českou armádu.

■ **Česká republika má problém s prudce rostoucím deficitem státního rozpočtu. Životní úroveň domácností trpí inflací zejména u cen energií. Myslíte si, že si ČR může dovolit velké zvýšení výdajů na obranu a bezpečnost?**

Politici by měli vysvětlit lidem, že se jedná o investici do bezpečnosti nás občanů a v kontextu války, která se odehrává pár set kilometrů od nás, je to významnou prioritou. A pak musí být splněna druhá podmínka, a to že podíl domácího obranného průmyslu na modernizačních projektech armády bude co největší. Protože pak se jedná o investiční stimul, tvorbu pracovních míst a příjmy do státního rozpočtu. Podle studie společnosti EY se každá koruna v obranné zakázce, kterou plní naše firmy, multiplikuje v dodavatelském řetězci třikrát a podobně je to s pracovními místy.

■ **Bavíme se pořád o obraně a bezpečnosti, ale Vaše skupina je daleko pestřejší. Vyrábíte radary, železniční brzdy a dokonce hodinky. Je pro Vás významnější bezpečnostní, nebo civilní průmysl?**

Optikou hospodářských výsledků je to obvykle půl na půl, nicméně válka na Ukrajině dočasně vychýlí mísky vah na stranu té obranné a bezpečnostní části. Ale podniky, které se v CSG věnují civilní výrobě, jsou velmi důležité. Třeba DAKO-CZ je celosvětově významný dodavatel brzdových systémů pro vlaky, tramvaje či metro. ELDIS zase dodává radary, které v Indii pokrývají celý vzdušný prostor a řídí letový provoz. No a výroba hodinek české značky PRIM, to je spíš krásný doplněk k hlavním oborům našeho podnikání.

■ **EU razí politiku Green Deal a motivuje banky, aby spolupracovaly jen s ekologicky a společensky odpovědnými firmami. Je možné, aby společnosti CSG podnikaly v souladu s těmito požadavky?**

Naše společnosti určitě zvládnou plnění takových kritérií, jako je zvyšování energetických úspor, snižování uhlíkové stopy, ochrana vodních zdrojů a biodiverzity nebo recyklace odpadů. Spíše u některých bank registrujeme, že svými interními pravidly omezují spolupráci s obranným a bezpečnostním průmyslem. Podle mě je to absurdní postoj, protože tím poškozují odvětví, které je klíčové pro vnitřní i vnější bezpečnost Evropy a ochranu jejích hodnot. A jednájí přímo v rozporu s politikou Evropské unie, která rozvoj evropského obranného a bezpečnostního průmyslu podporuje. ■

Děkujeme za rozhovor.

We Are a Czechoslovak Industry That Helps Defence and Security

“Our companies are strategic for the defence and security of the Czech Republic. In peacetime, we rely on exports, but now the needs of the Czech army and firefighters take priority,” says **David Chour**, the Vice-Chairman of the Board of Directors and Chief Financial Officer of the Czechoslovak Group (CSG). It includes, for example, the Tatra automotive company, the manufacturers of ground armoured vehicles TATRA DEFENCE VEHICLE and EXCALIBUR ARMY, the radar manufacturer ELDIS, and the traditional Slovak ammunition manufacturer MSM Nováky.

■ **The most important brand in your group is Tatra, the third oldest car manufacturer in the world. How is it currently doing?**

Tatra, which we own together with the PROMET GROUP, is on an upward trajectory. The company is increasing production and sales and hiring new employees — it even wants to hire 500 this year. This is partly a result of the security situation: the Tatra trucks are used not only in the civilian sector but also by soldiers and firefighters. We are fulfilling orders for the whole world, but the needs of the Czech army and firefighters come first, and we reserve capacity for them. That is why we were able to start production immediately after signing the latest contracts with the Czech Ministry of Defence for about 280 vehicles in August. The Tatra vehicles also showed their capabilities during the fire fighting in Hřensko as they are unsurpassed in the field.

■ **Less well-known — but no less important — CSG companies are the manufacturers of military ground equipment, EXCALIBUR ARMY and TATRA DEFENCE VEHICLE. I assume their business has been greatly affected by the Russian aggression against Ukraine.**

You are right. We have been supplying ground equipment to Ukraine since 2016. After this year’s outbreak of Russian aggression, our assistance has multiplied. We are helping Ukraine by providing military equipment and ammunition and servicing Ukrainian army vehicles in the Czech Republic. We work in close cooperation with the Czech state and its licensing administration. Its staff are extremely busy and, although their work is not visible, they deserve great credit. I believe that thanks to Czech assistance to Ukraine, the war will one day end, and Czech industry will contribute to the peaceful reconstruction of the country.

Tatra Titan

Houfnice Morana – Excalibur Army.

■ **How do you contribute to the modernisation of the Czech army? Are you currently fulfilling any orders?**

In addition to the aforementioned deliveries of Tatra logistics trucks, we are fulfilling a contract to deliver 62 six-wheel TITUS armoured personnel carriers. The project is on schedule, these vehicles have been in military trials since September, and most of them will be produced in 2023. But let me mention another important thing: not all the needs of our army can be met by the Czech defence industry. Suppose the Ministry of Defence has to use a foreign supplier. In that case, it is important that the project is partly localised in the Czech industry. This way, some of the money will stay in the Czech economy, and the know-how will be created here on how to take care of, repair or modernise foreign equipment. For example, our radar company Retia is cooperating with the Israeli company Rafael to supply the Spyder air defence system for the Czech army.

■ **The Czech Republic has a problem with a soaring state budget deficit. Household living standards are suffering from inflation, especially in energy prices. Do you think the Czech Republic can afford a significant increase in defence and security spending?**

Politicians should explain to the people that this is an investment in the security of us citizens. It is a significant priority in the context of the war that is taking place a few hundred kilometres away. And the second condition must be met as well; namely, that the domestic defence industry’s share in the army’s modernisation projects is as large as possible. Because then we are talking about an investment incentive, job creation and revenue for the state budget. According to a study by the EY company, every Czech crown in a defence contract fulfilled by our companies is multiplied three times in the supply chain, and the same is true for jobs.

■ **We are still talking about defence and security, but your group is much more diverse. You make radars, rail brakes and even watches. Is the security industry or the civilian industry more important to you?**

In terms of financial results, it is usually half-and-half. Still, the war in Ukraine will temporarily tip the scales towards the defence and security side. But the CSG’s companies focused on civilian manufacturing are very important. For example, DAKO-CZ is a globally significant supplier of braking systems for trains, trams and subways. ELDIS, on the other hand, supplies radars that cover the entire airspace in India and control air traffic. And the production of watches by the Czech brand PRIM is an excellent addition to our core business.

■ **The EU has a Green Deal policy and encourages banks to cooperate only with environmentally and socially responsible companies. Is it possible for CSG companies to do business in line with these requirements?**

Our companies can certainly manage criteria such as increasing energy savings, reducing the carbon footprint, protecting water resources and biodiversity or recycling waste. Rather, we see some banks limiting their cooperation with the defence and security industry through their internal rules. In my opinion, this is an absurd attitude because they are damaging a sector that is crucial to Europe’s internal and external security and the protection of its values. And they are acting in direct contradiction to the policy of the European Union, which supports the development of the European defence and security industry. ■

Thank you for the interview.

CSG: dědic československé průmyslové tradice

Czechoslovak Group (CSG) je holding navazující na tradici československého průmyslu. Podporuje rozvoj tradičních českých a slovenských společností, jež se věnují obranné i civilní průmyslové výrobě a obchodu. Podniky začleněné do holdingu CSG vyvážejí své produkty a služby do více než 70 zemí světa a v současnosti zaměstnávají ve všech svých závodech a pobočkách více než 8200 lidí. V roce 2021 vygeneroval holding konsolidované tržby ve výši 14,4 miliardy Kč.

Text: redakce

Foto: Siemens Mobility

Vizuál soupravy Siemens pro londýnskou Piccadilly Line, která bude osazena brzdovými komponenty DAKO-CZ. Autor: Siemens Mobility

Hlavními obory podnikání CSG jsou strojírenství, automobilový, železniční, letecký a obranný průmysl. S produkty společností CSG se lze díky silné proexportní orientaci holdingu setkat na všech kontinentech a počet jeho zákazníků se stále rozrůstá. Výrobní portfolio je pestré: od hodiněk přes vlakové brzdy až po nákladní automobily. Neméně důležitou oblastí jsou i radarové a navigační systémy pro civilní i obranný průmysl.

Společnosti holdingu, které mají podobné zaměření, jsou sloučeny do divizí. Toto rozčlenění umožňuje efektivní řízení a účinné hledání synergií napříč jejich jednotlivými členy. Divizí je v holdingu celkem pět: CSG Aerospace, CSG Defence, CSG Rail, CSG Automotive a CSG Business Projects.

Jako první vznikla divize CSG Aerospace, která sdružuje osm českých a slovenských společností, které podnikají v leteckém průmyslu. Firmy divize se věnují opravě civilních letadel, výcviku pilotů, výrobce radarů i softwaru pro řízení letového provozu.

Divize CSG Aerospace letos představila první společný produkt, který je výsledkem vývoje napříč společnostmi. Jde o systém CSG Unmanned, software, který umožní začlenění dronů do letecké přepravy. Tuto službu uvítají zejména majitelé a zákazníci e-shopů, protože umožní snadné a bezpečné doručování objednaných zakázek.

Ústřední společností divize CSG Automo-

tive je Tatra Trucks, vlajková loď holdingu a třetí nejstarší automobilka na světě, která píše svou historii již více než 170 let.

Divize CSG Defence sdružuje společnosti, jež podnikají v obranném průmyslu. Silnou pozici má CSG především u pozemní techniky a ve výrobě munice. I zde firmy spolupracují. Základ pozemní techniky tvoří podvozky Tatra, klíčové produkty divize pocházejí z dílny firem Excalibur Army a Tatra Defence Vehicle. Výrobě munice se věnují především firmy začleněné do MSM, slovenské větve holdingu CSG. Jejich portfolio vhodně doplňuje španělská firma Fábrica de Municiones de Granada, společnost s více než 700letou tradicí.

Základem divize CSG Rail je společnost

DAKO-CZ, jeden ze tří evropských výrobců brzdových systémů a komponentů pro kolejová vozidla. Firma s více než dvousetletou tradicí tvoří divizi spolu s několika dceřinými společnostmi. V roce 2022 založila dva společné podniky v Indii, kde již několik let generuje významné procento obrátu.

Pátou divizí označenou Business Projects tvoří společnosti, jež přímo nezapadají do

hlavních oblastí, v nichž holding podniká, ale představují zajímavou příležitost. Typickým členem této divize je ELTON hodinářská, výrobce tradičních českých hodiněk Prim, ale spadá sem například Prague Fertility Centre, klinika věnující se umělému oplodnění in vitro.

Základem podnikání holdingu CSG je dále rozvíjet jednotlivé společnosti i divize a hledat v České republice i v zahra-

ničí zajímavé akvizice. Takové, které by mohly obohatit jednotlivé divize nebo představují zajímavou obchodní příležitost. Holding cílí především na středně velké společnosti se zajímavým produktem a výrobním programem, které nemají vyřešené nástupnictví a členství v silném průmyslově-technologickém holdingu by je mohlo posunout na vyšší úroveň. ■

CSG: Heir to the Czechoslovak Industrial Tradition

The Czechoslovak Group (CSG) is a holding company that continues the tradition of the Czechoslovak industry. It supports the development of traditional Czech and Slovak companies engaged in defence and civil industrial production and trade. CSG holding companies export their products and services to more than 70 countries and currently employ more than 8,200 people in all their plants and branches. In 2021, the holding generated consolidated sales of CZK 14.4 billion.

CSG's core businesses are engineering, automotive, rail, aerospace and defence. The CSG companies' products can be found on all continents thanks to the strong export orientation of the holding, and the number of its customers is growing. The product portfolio is diverse: from watches and train brakes to trucks. Radar and navigation systems for the civil and defence industry are equally important areas.

The holding companies have a similar focus and are merged into divisions. This divisional structure enables efficient management and an effective search for synergies across their individual members. The holding has five divisions: CSG Aerospace, CSG Defence, CSG Rail, CSG Automotive and CSG Business Projects.

CSG Aerospace was the first division to be established, bringing together eight Czech and Slovak companies operating in the aerospace industry. The division's companies are involved in civil aircraft repair, pilot training, radar and air traffic control software.

This year, the CSG Aerospace division introduced the first joint product resulting from cross-company development. It is CSG Unmanned, a software system that

will enable the integration of drones into air transport. This service will be particularly welcomed by e-commerce store owners and customers, as it will enable easy and safe delivery of orders.

The central company of the CSG Automotive division is Tatra Trucks, the flagship of the holding and the third oldest automotive company in the world, which has been writing its history for more than 170 years.

The CSG Defence division brings together companies that operate in the defence industry. CSG has a strong position, especially in ground equipment and ammunition production. Here, too, the companies cooperate. The basis of the ground equipment is the Tatra chassis; the key products of the division come from Excalibur Army and Tatra Defence Vehicle. Ammunition production is mainly carried out by companies incorporated into MSM, the Slovak branch of CSG Holding. Their portfolio is suitably complemented by the Spanish company Fábrica de Municiones de Granada, a company with more than 700 years of tradition.

The CSG Rail division is based on DAKO-CZ, one of three European manufacturers of

braking systems and components for rail vehicles. With more than two centuries of tradition, the company forms the division together with several subsidiaries. In 2022, it established two joint ventures in India, where it has been generating a significant turnover percentage for several years.

The fifth division, CSG Business Projects, consists of companies that do not fit directly into the holding's core business areas but still represent an interesting opportunity. A typical member of this division is ELTON hodinářská, a manufacturer of traditional Czech Prim watches. Still, it also includes, for example, Prague Fertility Centre, a clinic dedicated to in vitro fertilisation.

The basis of CSG Holding's business is to develop individual companies and divisions further and to look for interesting acquisitions in the Czech Republic and abroad. Those that could enrich the individual divisions or represent an attractive business opportunity. The holding targets mainly medium-sized companies with an interesting product and production programme that do not have a succession plan, and membership in a strong industrial-technological holding could move them to a higher level. ■

Za nejvyšší prioritu ve vedení společnosti považují důvěru a loajalitu

Ing. Renata Červenák Nývltová, generální ředitelka ELTON hodinářská, a.s., nemá ráda nedochvilnost a k tomu potřebuje správné plánování a přesné hodinky. Již 26 let aktivně působí ve strojírenství na pozicích, ve kterých řídí svěřená oddělení a tým. Vedla týmy o velikosti až 50 členů.

Text: redakce

Foto: archiv Elton hodinářská, a.s.

Letos jste se utkala o post manažera roku. Co jste očekávala od účasti v této soutěži?

Byla jsem v této soutěži nováčkem a velmi si cením nominace ze strany Czechoslovak Group, která má mnoho úspěšných společností a tým i mnoho kandidátů na nominaci. Proto již samotná důvěra, kterou do mě takto vložili, byla pro mě vítězstvím a těší mě, že jsem považována za člověka, který by si toto ocenění zasloužil. Je to velmi příjemný pocit i závazek zároveň. Protože jsem ale neznala kritéria a priority hodnotitelů, nemohla jsem vědět, co mě čeká. A tím pádem jsem neměla očekávání. Raději stojím nohama pevně na zemi a nechávám se příjemně překvapit.

Jaké manažerské zkušenosti a priority můžete v tomto srovnání nabídnout?

26 let aktivně působím na pozicích, které řídí svěřené oddělení a tým. Vedla jsem týmy o velikosti až 50 členů. Pozice v úrovni GR-1

jsem absolvovala v oborech: Nákup a HR, vždy ve strojírenských společnostech. Myslím, že tato praxe napříč různými segmenty, „od vibračních válců přes tramvaje, zbraně až po hodinky“, mě už docela naučila a prověřila.

Za nejvyšší prioritu ve vedení společnosti považuji důvěru a loajalitu. Oboustrannou. Moji k zaměstnancům, kolegům a jejich ke mně.

Daří se Vám moderní manažerské postupy aplikovat v řízení Vaší firmy a s jakými výsledky?

Záleží na tom, jaké postupy považujete za moderní. Velmi ráda využívám informační technologii k řízení výroby a nejen výroby, k přehledu o efektivitě, výsledcích. Tyto nástroje nám dávají informace o silných i slabších místech, výkyvech i stabilitě. Na základě toho umíme ihned reagovat a akčně věc řešit. Pak jsou ale „soft“ záležitosti, které vám nikdy žádný nástroj neukáže a neodhalí. Po-

řád pracujeme s lidmi a jejich stabilita je naprostou prioritou pro funkční tým. A u nás, kde většina výrobního času je lidská práce, toto platí dvojnásob.

Existuje něco, co jsem se během své praxe naučila a vyžadují to od svých manažerů: Schopnost rychle se rozhodnout, podložit si rozhodnutí validním argumentem, hledat cestu, nikoliv výmluvy. Jsme všichni na jedné lodi a musíme táhnout za jeden provaz. Nikdy jsem neakceptovala a nikdy akceptovat nebudu věci, které jdou proti firmě, proti její pověsti, proti správnému fungování. Jsme tu, abychom si vzájemně pomáhali, hledali řešení. Ráda na-

slouchám názorům ostatních, vedu diskusi a nacházíme řešení společně. Toto považuji za jediný funkční model dlouhodobé spolupráce a úspěšného managementu.

Proto je pro mě nezbytné mít na klíčových pozicích manažery, kteří své týmy umějí vést a jsou loajální, schopní spolupráce a diskuse. Bez toho bychom nebyli nic, navzdory všem moderním postupům a nástrojům.

Toto si uvědomuji a podle této zkušenosti vedu ELTON hodinářskou. ■

Děkujeme za rozhovor.

I Consider Trust and Loyalty To Be a Top Priority in the Management of the Company

Ing. Renata Červenák Nývltová, CEO of ELTON hodinářská, a.s., does not like unpunctuality, so for that reason, she needs proper planning and accurate watches. For 26 years, she has been actively working in the engineering industry in positions where she manages entrusted departments and teams. She has led teams as large as 50 members.

You have competed for the title of the Manager of the Year this year. What did you expect from participating in this competition?

I was new to this competition, and I appreciate the Czechoslovak Group nomination, which has many successful companies and thus many candidates for the nomination. Therefore, the trust they had placed in me was a victory for me, and I am pleased to be considered someone who would deserve this award. It was a very pleasant feeling and a commitment at the same time. However, because I did not know the criteria and priorities of the evaluators, I was not sure what to expect. Therefore, I had no expectations. I prefer to keep my feet on the ground and be pleasantly surprised.

What managerial experience and priorities can you offer in this comparison?

For 26 years, I have been actively involved in positions that manage the department and team entrusted to me. I have led teams as large as 50 members. I have held positions at the DG-1 level in the fields of Purchasing and HR, and always in engineering companies. I think this experience across various segments, “from vibrating cylinders and trams to guns and watches,” has taught and tested me quite a bit.

I consider trust and loyalty top priorities in the company's management. Mutual trust. Mine towards my employees, my colleagues, and theirs towards me.

Do you manage to apply modern management practices in the management of your company, and with what results?

It depends on what practices you consider modern. I like to use information technology to manage the production (and not only production) to see efficiency and results. These tools give us information about strengths and weaknesses, fluctuations and stability. Based on this, we can react immediately and address the matter efficiently. But there are also the “soft” issues that no tool will ever show you and reveal. We still work with people, and their stability is an absolute priority for a functional team. And in our business, where the majority of production time is human labour, this is doubly true.

There is something I have learned in my practice and require of my managers: the ability to make a quick decision, to back up your decision with a valid argument, and to look for a path, not excuses. We are all in the same boat and must pull together. I have never accepted and will never accept things that go against the company, its reputation and its proper functioning. We are here to help each other, to find solutions. I like to listen to the opinions of others, have discussions and find solutions together. I consider this to be the only functional model for long-term cooperation and successful management.

That is why I need to have managers in key positions who can lead their teams and are loyal, collaborative and capable of discussion. Without that, we would be nothing, despite all the modern practices and tools.

I know this, and I run ELTON hodinářská based on this experience.

Thank you for the interview.

Manažer roku 2021

Manager of the Year 2021

Soutěž České manažerské asociace a partnerů již 29 let vyhledává, hodnotí, oceňuje a propaguje nejlepší řídicí pracovníky a úspěšné osobnosti z řad podnikatelů, lídrů. Řadí se mezi TOP 10 nejuznávanějších soutěží v České republice. Jediněná je v tom, že vyzdvihuje manažery napříč odvětvími, profesemi a regiony. Je prezentací moderních, úspěšných metod řízení a nových trendů.

The Czech Management Association and Partners Contest seeks out, assesses, awards and promotes top executives and successful entrepreneurs and leaders. It ranks among the TOP 10 most recognized competitions in the Czech Republic. It is unique due to highlighting managers from different fields, professions and regions. It presents modern and efficient managerial styles and new trends.

Text: redakce
Foto: archiv ČMA

Ing. Diana Rádl Rogerová

vrcholová manažerka a podnikatelka Deloitte Advisory s.r.o.

Je česká vrcholová manažerka a podnikatelka. Donedávna působila jako řídicí partnerka společnosti Deloitte ČR, kde také zastávala roli Chief Strategic Officer pro Deloitte Europe. Za svou manažerskou a inovativní činnost byla několikrát zařazena do žebříčku TOP 25 žen Česka. Věnuje se také mentoringu a přednáší na konferencích o tématech ženského leadershipu, vzdělávání a nových technologiích.

Ing. Diana Rádl Rogerová

Senior Manager and Entrepreneur Deloitte Advisory s.r.o.

She is a Czech senior manager and entrepreneur. Until recently, she was the Managing Partner of Deloitte Czech Republic, where she also held the position of Chief Strategic Officer for Deloitte Europe. For her managerial and innovative activities, she has been included in the TOP 25 Women of the Czech Republic several times. She is also a mentor and speaker at conferences on the topics of women's leadership, education and new technologies.

Vydání 3/2022

Bc. Jan Lát

vedoucí ekonomického týmu BENEŠ a LÁT a.s.

Od roku 2012 je vedoucím ekonomického týmu, podařilo se mu vybudovat efektivní controllingové oddělení. Od roku 2002 se věnoval oblasti nákupu, v roce 2004 se stal vedoucím nákupního týmu a o tři roky později mu k vedení nákupu přibýlo zajištění finančních zdrojů a pojištění. Věnuje se rozvoji odvětví aditivních technologií se vztahem ke slévárství a strojírenství, je členem klubu Svazu průmyslu a České manažerské asociace.

Bc. Jan Lát

Head of the Economic Team BENEŠ a LÁT a.s.

Since 2012, he has been the head of the economic team and has managed to build an effective controlling department. Since 2002, he has been involved in the field of purchasing. In 2004, he became the head of the purchasing team, and three years later, he added financial sourcing and insurance to purchasing management. He is dedicated to developing the additive technology sector in relation to the foundry and engineering industries. He is also a member of the Confederation of Industry and the Czech Management Association.

Priority Business & Government | 15

**Navazujeme
na tradici
a práci předků,
na které stavíme**

Bc. Jan Lát působí v rodinné firmě s prvorepublikovou tradicí, která se orientuje na diverzifikaci s cílem nestavět jen na jednom segmentu. Za své schopnosti řídit firmu byl oceněn titulem manažer roku 2021.

Text: redakce

Foto: archiv BENEŠ a LÁT a.s.

BL
BENEŠ A LÁT

■ **Jste tradiční česká strojírenská společnost, kde řídit technologický vývoj vyžaduje mít stanovené manažerské priority. Jaké jsou priority manažera roku, kterým jste se letos stal?**

Nevím, jestli mé priority jsou typickým pohledem manažera roku, ale věřím, že lze obráceně říci, že mé priority přispěly k tomu, že jsem se manažerem roku 2021 stal.

Mou největší prioritou je kontinuita. Jsem si vědom toho, že navazuji na um předků, díky kterým jsme spolu se sourozenci mohli v roce 2007 naskočit do vedení funkční tradiční strojírenské společnosti, a toto vědomí zavazuje. Zároveň vidím, že máme v další generaci 8 nástupců, kterým chceme společnost předat fungující a s perspektivou.

Mám-li být konkrétnější, pak je pro mne nutnou podmínkou podnikat poctivě a ukazovat, že i bez jakýchkoliv úskoků a nepravostí lze v Čechách rozvíjet úspěšnou společnost.

Pro to, aby společnost vnitřně fungovala a rozvíjela se, považuji za zásadní dávat kolegům prostor k vlastnímu rozvoji. Všichni máme svou roli, ale dát prostor každému, aby se zapojil i do aktivit „mimo svůj kvadrant“, se mi opakovaně osvědčuje. Ukazuje totiž talenty i ambice a dává tak možnost k dalšímu rozvoji vlastních dovedností, a tím prospívá i společnosti jako celku.

■ **Dopady energetické krize na průmysl můžeme sledovat každý den. Jakou výzvu v ní vidíte pro Vaše podnikání?**

Zní to jako absolutní klišé, ale každá hrozba je i příležitostí. Dopad turbulencí na energetickém trhu pro nás může být na jedné straně zničující – 3 ze 4 výrobních závodů jsou energeticky velmi náročné, náklady na elektřinu a zemní plyn tvoří 4. nejvýznamnější nákladovou skupinu, ale na druhé straně právě díky tomu jsme si změn v nákladech na energie všiml jako jedni z prvních – již v květnu 2021 pro nás byl růst nákladů tak zásadní, že jsem zpracoval model indexace cen výrobků ve vazbě na energetickou burzu. S tímto modelem jsme začali konfrontovat naše zákazníky a do konce roku jsme měli s nejvýznamnějšími z nich uzavřenou dohodu o promítnutí dodatečných energetických nákladů do prodejních cen. Nebylo to

jednoduché období, ale pro přežití zcela zásadní. Po prvotním odmítání našeho modelu nakonec někteří zákazníci přišli s dotazem, zda jej mohou převzít a aplikovat i na další své dodavatele. Pochopili totiž, že model je otevřený a férový – jakmile se začnou ceny energií stabilizovat nebo klesat, bude klesat i cena našich výrobků.

Samozřejmě nás růst nákladů, po němž následoval pokles poptávky v podstatě ve všech průmyslových odvětvích, přivedl k obnově úvah o „opakovaném využití energií“. Již dnes využíváme odpadní tep-

„Inovace jsou hnacím motorem nejen pro konkurenceschopnost, ale i pro aktivitu výrobních týmů – každého motivuje ukázat, co umí, v čem je dobrý.“

lo z výroby pro ohřev vody, pro vytápění apod., ale extrémní ceny energií vracejí na stůl projekty, které jsme před lety odložili pro nepřiměřeně dlouhou návratnost. Při dnešních nejistotách jsou příležitostí, jak svou závislost na energiích snížit, a tím snížit i budoucí náklady. Omezením tak v aktuální situaci jsou spíše investiční možnosti, abychom obsáhli jak výrobní technologie a zároveň energetické projekty.

■ **Inovace jsou předpokladem konkurenceschopnosti. Je cestou k rozvoji firmy nahrazení energeticky náročných výrob 3D tiskem?**

Inovace jsou hnacím motorem nejen pro konkurenceschopnost, ale i pro aktivitu výrobních týmů – každého motivuje ukázat, co umí, v čem je dobrý, a proto na inovace, spolupráci s univerzitami i s akademickou sférou vynakládáme významné částky každý rok. V podstatě bez ohledu na krize či propady ve výkonnosti společnosti – je to podhoubí pro budoucnost.

3D tisk kovů, do kterého jsme se aktivně pustili před 5 lety, je přesně takovým projektem. V 3D tisku kovů vidíme komplektní k našim konvenčním technologiím. Mnohem víc v něm vidíme konkurenční

výhodu než hrozbu právě pro obory, jako je slévárnictví.

Produkční náklady 3D tisku jsou při velkosériové výrobě zatím násobně oproti tradičním metodám výroby, jako je odlévání, lisování nebo obrábění. 3D tisk se tak v našem pojetí prosazuje buď u kusových výrob (u nás například prototypování), nebo, a to je konkrétně u nás mnohem častější, při výrobě částí nástrojů pro konvenční výrobu. 3D tisk nám totiž dává možnost vyrábět vnitřní struktury forem s chladicími kanály či komplikovanými chladicími strukturami, které napomáhají zefektivnění výroby, zkrácení cyklu výroby, a tím i ke snížení energetické náročnosti. Zároveň zásadně zkracují čas od návrhu po sériové dodávky.

Kolem 3D tisku je ale potřeba mít širší tým techniků, vývojářů, konstruktérů a dalších chytrých a šikovných lidí. Společnost naší velikosti si ve svém rozpočtu těžko dokáže sama vyčlenit takový tým a to pro nás bylo motivem podílet se na založení společnosti, kde se vývojové kapacity budou dělit mezi více subjektů, a tedy i dopad do nákladů bude dělený. V roce 2015 jsme tak stáli spolu s Fyzikálním ústavem Akademie věd ČR a Českou zbrojovkou u zrodu společnosti CARDAM s.r.o. (Center of Applied Research and Development for Additive Manufacturing), která se od svého vzniku rozrůstá a dnes poskytuje své služby i světoznámým společnostem, které jsou i na poli vývoje a 3D tisku považovány za špičku. (nemohu jmenovat)

Zároveň jsme si od CARDAM slibovali právě i dnes akcentované propojení vědy a průmyslu – potvrzuje se nám znovu a znovu, jak správné rozhodnutí to bylo.

I v tomto ohledu se vlastně jedná o navazování na tradici a na práci předků, na které stavíme. V 50. letech minulého století byl náš dědeček jedním z konstruktérů tehdy převratné technologie nízkotlakého lití – dnes je tato technologie rozšířená po celém světě a jejím typickým produktem jsou všechna hliníková litá kola na autech. V 80. letech se pak našemu tátovi podařilo dostat do Československa technologii vysokotlakého kapalinového paprsku, která byla do té doby embargoovaná v USA jako součást vesmírného programu. Věřím, že jednou naši potomci budou schopni vyjmenovat podobné převratné kroky i z naší epizody. ■

Děkujeme za rozhovor.

We Continue the Tradition and Work of Our Ancestors, on Which We Grow

Bc. Jan Lát works in a family company with a First Republic tradition, which focuses on diversification with the aim of not building on just one segment. He was awarded the title of the Manager of the Year 2021 for his ability to manage his company.

■ You are a traditional Czech engineering company, where managing technological development requires having set managerial priorities. What are the priorities of the Manager of the Year you have become this year?

I do not know if my priorities are the typical view of the Manager of the Year, but I believe it can be said in reverse that my priorities contributed to my becoming the Manager of the Year 2021.

My biggest priority is continuity. I am aware that I am building on my ancestors' master touch, which enabled my siblings and me to jump into the management of a prospering, traditional engineering company in 2007, and this awareness is binding. At the same time, I see that we have eight successors in the next generation to whom we want to hand over a functioning company with perspective.

If I am to be more specific, then for me, it is a necessary condition to do business honestly and to show that it is possible to develop a successful company in the

Czech Republic without any tricks and iniquities.

For the company to function and develop internally, I consider it essential to give colleagues the space to develop themselves. We all have a role to play but giving everyone the space to engage in activities "outside their area" has worked for me time and time again. This is because it showcases talents and ambitions and gives the opportunity to further develop one's own skills, thereby benefiting the company as a whole.

■ We see the impact of the energy crisis on industry every day. What challenges do you see for your business?

It sounds like an absolute cliché, but every threat is also an opportunity. On the one hand, the impact of the turbulence in the energy market can be devastating for us – three out of four production plants are very energy intensive, and electricity and natural gas costs are the fourth most important cost group. However on the

other hand, this is why we were among the first to notice changes in energy costs – already in May 2021, the increase in costs was so significant for us that I developed a model for indexing product prices in relation to the energy exchange. We started confronting our customers with this model, and by the end of the year, we had agreements with the most important of them to reflect the additional energy costs in their selling prices. It was not an easy period, but it was absolutely essential for our survival. After initially rejecting our model, some customers eventually asked if they could adopt it and apply it to their other suppliers. This is because they understood that the model was open and fair – once energy prices started to stabilise or fall, the price of our products would fall too.

Of course, rising costs followed by falling demand in virtually all industries has led us to renew our thinking about "energy reuse". We already use waste heat from manufacturing for water heating, for

heating, etc., but extreme energy prices are putting projects on the table that were shelved years ago because of inadequate payback times. With today's uncertainties, there are opportunities to reduce our dependence on energy and thus reduce future costs. Thus, the constraint in the current situation is more about investment opportunities to encompass both production technologies and energy projects.

■ Innovation is a prerequisite for competitiveness. Is replacing energy-intensive production with 3D printing the way to develop your company?

Innovation is a driving force not only for competitiveness, but also for the activity of production teams – it motivates everyone to show what they can do and what they are good at. That is why we spend significant amounts on innovation and cooperation with universities and academia every year. Regardless of crises or downturns in the company's performance – it is a breeding ground for the future.

3D metal printing, which we actively started five years ago, is exactly such a project. We see 3D metal printing as a complement to our conventional technologies. We see it much more as a competitive advantage than as a threat to industries like foundry production.

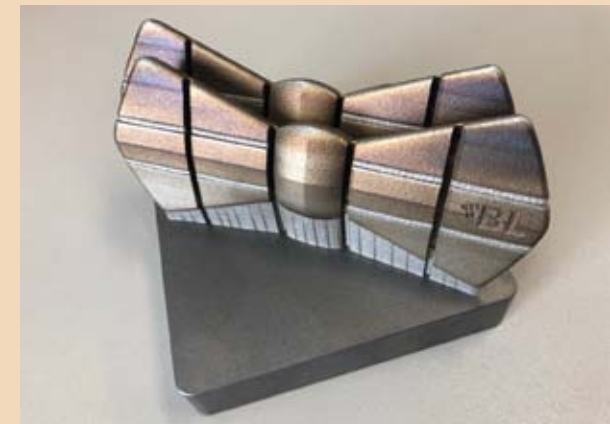
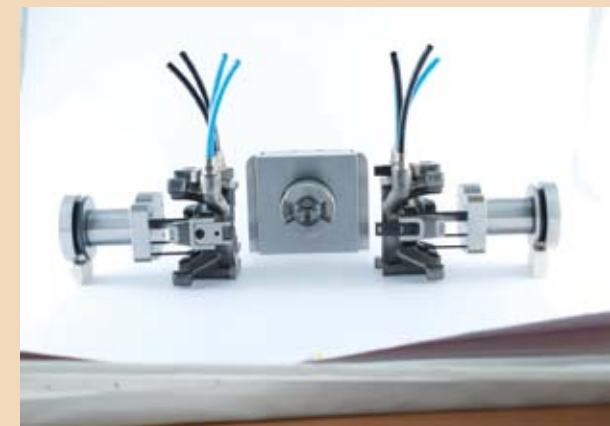
The production costs of 3D printing in large-scale production have so far multiplied compared to traditional production methods, such as casting, stamping or machining. In our concept, 3D printing is thus being promoted either in piece production (in our case, for example, prototyping) or, and this is much more common in our case, in the production of tool parts for conventional production. 3D printing gives us the possibility to produce internal mould structures with cooling channels or complicated cooling structures, which help to make production more efficient, shorten the production cycle, and thus reduce energy consumption. At the same time, it fundamentally reduces the time from design to serial delivery.

But around 3D printing, you need a broader team of engineers, developers, designers and other smart and skilled people. A company of our size can hardly allocate such a team in its budget alone, and this was the motive for us to participate in the establishment of a company where the development capacity will be divided among several entities. Therefore, the cost impact will be divided. In 2015, together with the Institute of Physics of the Academy of Sciences of the Czech Republic and Česká Zbrojovka, we were at the birth of the company CARDAM s.r.o. (Center of Applied Research and Development for Additive Manufacturing Ltd.), which has been growing since its foundation and today provides its services to world-famous companies that are also considered to be at the top in the field of development and 3D printing. (I cannot specify)

At the same time, we were hoping for the science-industry link that we are now putting the emphasis on from CARDAM – and we have confirmed again and again how right this decision was.

In this respect, it is actually about building on tradition and the work of our ancestors, on which we have been building. In the 1950s, our grandfather was one of the designers of the then-revolutionary, low-pressure die-casting technology. Today, this technology is widespread all over the world, and its typical product is all aluminium die-cast wheels on cars. Then in the 1980s, our father managed to bring high-pressure water-jet technology to Czechoslovakia, which had been embargoed in the US until then as part of the space programme. I believe that one day our descendants will be able to list similarly groundbreaking steps from our episode. ■

Thank you for the interview.

Schopnost určit si priority, vybrat si správné spolupracovníky a podporovat kreativitu v týmu

MUDr. David Kostka, MBA, generální ředitel Zdravotní pojišťovny ministerstva vnitra ČR, vede pojišťovnu již od roku 2015. Za tu dobu získala pojišťovna již podruhé ocenění „Finančně nejzdravější zdravotní pojišťovna“. Týmové práci ho naučil sport, softbal.

Text: redakce

Foto: archiv ZP MV ČR

■ Letos jste se utkal o post manažera roku. Co jste očekával od účasti v této soutěži?

Těšil jsem se především na debatu s ostatními účastníky, což jsou lidé, kteří celý život něco vytvářeli, řídili, mají jméno ve svém oboru. Žijeme v době, kdy se mnohé mění, staré způsoby přestávají fungovat, nové se ještě zcela neujaly. V takové chvíli je užitečné si porovnat svoje názory, vize, myšlenky s lidmi, kteří šli v životě podobnou cestou jako vy.

■ Jaké manažerské zkušenosti a priority můžete v tomto srovnání nabídnout?

Jako lékař jsem se naučil odpovědnosti. K tomu ale také patří schopnost umět se rychle, energicky a jednoznačně rozhodnout. Nebýt alibista, nečekat, jak to dopadne. Díky spolupráci s českou softbalovou reprezentací jsem v praxi poznal sílu týmu, jak je důležité umět vytvořit atmosféru, kdy všichni táhnou za jeden provaz k jednomu cíli. A jak je těžké lidi různých životních zkušeností, přístupů i předpokladů umět motivovat tak, aby byli ochotni částečně potlačit svoje vlastní ambice ve prospěch celku. Drtivou většinu svého profesního života pracuji v oblasti zdravotního pojištění. Ptáte-li se, co je pro mě jako manažera na prvním místě, pak jsou

to tři hlavní věci: schopnost určit si priority, vybrat si správné spolupracovníky a podporovat kreativitu v týmu. V dnešní roztěkané době, kdy jsem prakticky neustále připraven přijímat a zpracovávat rozličné informace a podněty, je nutné umět se soustředit na to podstatné, co firma potřebuje. Nepodlehout těkavosti doby, ale mít plán a toho se držet. Samozřejmě že musíte vše kontrolovat a dílčí výsledky porovnávat se zvolenými cíli. Schopnost vybrat ty nejlepší spolupracovníky patří k zásadám, které asi hlásá každý. Ale jak to už bývá, ne každý je dokáže naplnit. Myslím si, že dovednost budovat a vést multigenerační tým je v současnosti rozhodujícím uměním manažera. A k tomu patří i odvaha. Nebát se kreativních, nekonvenčních lidí a zapojit je do společné práce.

■ Daří se Vám moderní manažerské postupy aplikovat v řízení Vaší firmy a s jakými výsledky?

Máte pravdu, když předpokládáte, že za manažera mluví výsledky. Dovolím si tedy poskytnout dva příklady. Oba jsou navíc z covidového dvojroku, kdy naše zdravotnictví prožívalo největší zátěž za mnoho desítek let. Za prvé: právě v této náročné době nám trvale rostl počet klientů. Což pro mě znamená, že máme na veřejnosti jako zdravotní pojišťovna dobré jméno, protože lidé v náročných dobách dvakrát váží, komu svěří svoje peníze a péči o zdraví. Za

druhé: v nezávislém šetření nás HealthCare Institute vyhodnotil dvakrát po sobě jako nejlepší českou zdravotní pojišťovnu v kategorii „finanční zdraví“. Oba tyto příklady hovoří o tom, že se nám daří budovat silný brand Zdravotní pojišťovna ministerstva vnitra ČR, který si veřejnost spojuje s důvěryhodností a spolehlivostí. Je

pro nás důležité, že právě v době velkého vlivu různých nepodložených fake news o sobě vytváříme takovýto obraz, který je podložený reálnými výsledky. ■

Děkujeme za rozhovor.

Ability To Prioritise, Choose the Right Collaborators and Encourage Creativity within the Team

MUDr. David Kostka, MBA, Director General of the Ministry of the Interior Public Health Insurance Fund, has been leading the insurance company since 2015. During that time, the insurance company won the “Financially Healthiest Health Insurance Company” award for the second time. He learned teamwork thanks to sport, namely softball.

■ You have competed for the title of the Manager of the Year this year. What did you expect from participating in this competition?

I was looking forward to the debate with the other participants, people who have been creating and managing something all their lives and have a name in their field. We live in a time when much is changing, old ways are no longer working, and new ways have not yet fully taken root. In such a moment, it is helpful to compare your views, visions and ideas with people who have followed a similar path in life as you.

■ What managerial experience and priorities can you offer in this comparison?

As a doctor, I learned responsibility. But this also includes the ability to make quick, energetic and clear decisions. Not to be a buck passer, not to wait to see how things turn out. Thanks to my cooperation with the Czech national softball team, I have learned the power of a team and how important it is to be able to create an atmosphere where everyone is pulling together toward one goal. And how difficult it is to be able to motivate people of different life experiences, attitudes and backgrounds to be willing to partially suppress their own ambitions for the benefit of the whole. Most of my professional life has been in the health insurance industry.

Suppose you ask me what comes first for me as a manager. In that case, it is three main things: the ability to prioritise, choose the right co-workers and encourage creativity in the team. In today's distracted times, when I am virtually always ready to receive and process different information and stimuli, it is essential to focus on the essentials of what the company needs. Not to succumb to the volatility of the times, but to have a plan and stick to it. Of course,

you have to check everything and compare the partial results with the chosen goals. The skill to select the best collaborators is one of the principles that everyone seems to preach. But, as it happens, not everyone can live up to them. I believe that building and leading a multi-generational team is an essential skill for managers today. And that includes courage. Not being afraid of creative, unconventional people and involving them in working together.

■ Have you been able to apply modern management practices in the management of your company? If so, what have been the results?

You are correct in assuming that results speak for the manager. So let me give you two examples. Moreover, both are from the COVID-19 biennium, when our health service was under the greatest strain in many decades. Firstly, during this challenging time, our client numbers rose steadily. This means that we have a good reputation as health insurers because, in hard times, people think twice about who they trust with their money and health care. And secondly, in an independent survey, the HealthCare Institute rated us the best Czech health insurer in the “financial health” category twice in a row. Both of these examples show that we have successfully built a strong brand, the Ministry of the Interior Public Health Insurance Fund, which the public associates with trustworthiness and reliability. It is important for us that at a time of significant influence of various unsubstantiated fake news, we create such an image of ourselves that is supported by real results. ■

Thank you for the interview.

Manažerské priority jsou spokojení zaměstnanci, klienti, zřizovatel a plátcí péče

Prof. MUDr. Marek Svoboda, Ph.D., český onkolog a ředitel Masarykova onkologického ústavu v Brně. Podílí se na vědecko-výzkumné činnosti doma i v zahraničí, v roce 2022 byl oceněn v soutěži Manažer roku.

Text: Vít Ruprich

Foto: archiv MOÚ v Brně

Marek Svoboda

■ **Zanedbání preventivní péče zvyšuje náklady na zdravotní péči. I přesto ale zapojení našich občanů do preventivních programů není zrovna největší. Jak to zlepšit?**

Naprosto s Vámi souhlasím, osobně jsem velkým podporovatelem preventivních programů. Prevence jednoznačně prodlužuje život ve zdraví a zabraňuje předčasným úmrtím. V onkologii zcela jistě může vést ke snížení nákladů, neboť řada lidí by rakovinou vůbec nemusela onemocnět a poklesl by i počet pacientů s pokročilým a metastatickým onemocněním. Nejúčinnější je primární prevence, bohužel tyto programy jsou u nás dnes poněkud opomíjené, snad s jedinou výjimkou, a to očkování proti HPV, byť i zde máme ještě možnost být lepší. Programy sekundární prevence, např. screening nádoru prsu, tlustého střeva, čípku a hrdla děložního a nově i plic, jsou z pohledu snížení úmrtnosti na dané nádorové onemocnění rovněž mimořádně účinné. Dokáží snížit úmrtnost o 30 až 50%! Bohužel účast občanů není největší, přibližně 35 až 60% z těch, pro které jsou určeny. Ani větší osvěta nebo adresné zvaní řadu Čechů prostě nepřesvědčují. Musíme hledat jiné nástroje, existují bonusy, malusy ze strany zdravotních pojišťoven. Myslím, že začít bonifikací adherence k preventivním programům, které v ČR již existují, může být první krok.

■ **Jaké programy prevence nabízí Váš ústav?**

Jsme zapojeni do všech čtyř druhů prevence. V rámci primární prevence provozujeme poradnu zdravého životního stylu a poradnu pro odvykání kouření. Dále máme pracoviště, které se dlouhodobě věnuje dědičnosti nádorů, neboť přibližně za 10% nádorových onemocnění je zodpovědná genetická predispozice v podobě poškození nějakého konkrétního genu. Toto umíme odhalit a dát pacientovi a jeho rodině správná preventivní opatření. Z hlediska sekundární prevence u nás probíhá screening nádorů prsu, kolorektálního karcinomu a pilotní projekt pro časnou detekci nádorů plic. Máme i klinickou studii na screeningový program pro osoby s vysokým rizikem vzniku rakoviny slinivky břišní. Stejně tak nabízíme preventivní sledování i oso-

Vydání 3/2022

bám, které zdědily genetickou dispozici k různým nádorům. A v neposlední řadě jsme známí i naším programem „Onkologická prevence pro každého“.

■ **Medicína je nejen léčba, ale i věda a výzkum v oblastech, jako jsou umělá inteligence a informační technologie. Jak je v těchto projektech zapojen Váš ústav a s jakými výsledky?**

V umělé inteligenci spatřujeme význam-

ného pomocníka v onkologii. Dokáže nám pomoci urychlit a zpřesnit informace o nádoru a jeho nevhodnější léčbě. Například v klinických studiích, kde provádíme po 6-8 týdnech CT přešetření, musíme popsat změny nádoru, odhalit každý nový nález. To představuje srovnání několika stovek i tisíců snímků ze dvou vyšetření. V tom nám dnes pomáhá umělá inteligence. Rovněž v patologii, pro rychlou detekci místa nádoru, hledání a počítání dělicích se buněk.

V budoucnosti umělá inteligence pomůže při hodnocení přednádorových stavů a vzácných nádorů, v personalizaci léčby, včetně modelování její účinnosti a toxicity. Založili jsme i s dalšími partnery platformu umělé inteligence v onkologii a spolupodílíme se na přípravě výzkumného projektu, kterým se chceme ucházet o podporu pro špičkový výzkum. ■

Děkujeme za rozhovor.

Managerial Priorities Are Satisfied Employees, Clients, Provider, and Care Payers

Prof. MUDr. Marek Svoboda, Ph.D., Czech oncologist and Director of the Masaryk Memorial Cancer Institute in Brno. He is involved in scientific research activities at home and abroad and in 2022, he in the Manager of the Year competition.

■ **Neglecting preventive care increases healthcare costs. Even so, our citizens are not very keen on participating in prevention programmes. How can we improve this?**

I agree with you. Personally, I am a big supporter of prevention programmes. Prevention clearly prolongs a healthy life and prevents premature deaths. In oncology, it can certainly lead to a reduction in costs, as many people might not get cancer at all, and the number of patients with advanced and metastatic disease would also fall. Primary prevention is the most effective; unfortunately, these programmes are somewhat neglected in the Czech Republic today, with perhaps one exception, namely the HPV vaccination. However, even here, there is still room for improvement. Secondary prevention programmes, such as screening for breast, colon, and cervical cancer and, more recently, lung cancer, are also highly effective in reducing cancer mortality. They can reduce mortality by 30 to 50%! Unfortunately, the participation of citizens is not very high, approximately 35 to 60% of those for whom they are intended. Even more education or targeted invitations simply do not convince many Czechs. We need to look for other tools.

Health insurance companies have such tools at their disposal, for example, in the form of bonuses or extra payments. I think starting with bonuses for adherence to preventive programmes that already exist in the Czech Republic may be the first step.

■ **What prevention programmes do you offer?**

We are involved in all four types of prevention. As part of primary prevention, we run a healthy lifestyle counselling centre and a smoking cessation counselling centre. We also have a workplace that has long been dedicated to the heredity of cancer, as approximately 10% of cancers are caused by a genetic predisposition in the form of damage to a specific gene. We can detect this and provide the patient and his family with suitable preventive measures. Regarding secondary prevention, we are screening for breast cancer and colorectal cancer and a pilot project for the early detection of lung cancer. We also have a clinical trial for a screening programme for people at high risk of pancreatic cancer. Similarly, we also offer preventive monitoring to people who have inherited a genetic disposition to various cancers. Last but not least, we are known for our “Cancer Prevention for Everyone” programme.

■ **Medicine is not only treatment, but also science and research in areas such as artificial intelligence and information technology. How is your institute involved in these projects, and with what results?**

We see artificial intelligence as an important helper in oncology. It can help us speed up and refine information about tumour and how to most appropriately treat them. For example, in clinical trials, where we perform CT scans after 6–8 weeks, we have to describe the changes in a tumour to detect every new finding. This involves a comparison of hundreds or even thousands of images from two scans. This is where artificial intelligence helps us today. Also, in pathology, finding and counting dividing cells for the rapid detection of a tumour site. In the future, artificial intelligence will help evaluate pre-cancerous conditions and rare tumours, in the personalisation of treatment, including modelling its efficacy and toxicity. We and other partners have established an AI platform in oncology. We are co-developing a research project to apply for funding for cutting-edge research. ■

Thank you for the interview.

Issue 3/2022

Priority Business & Government | 23

Digitalizace osobních dokladů bude výhodná především pro občany a instituce

Tomáš Hebelka

Tomáš Hebelka, MSc, se stal generálním ředitelem státního podniku na základě výběrového řízení v roce 2016. Má velké zkušenosti z oblasti strategického a procesního managementu v oboru reprografických služeb, IT a ICT v oblasti privátního sektoru a státní správy. Působil i jako prezident Českého institutu manažerů informační bezpečnosti.

Text: redakce

Foto: archiv STC

STÁTNÍ TISKÁRNA CENIN,
státní podnik

■ Proces přechodu od fyzických dokladů k elektronickému občanskému průkazu znamená, jak si udržet konkurenceschopnost v rámci digitální ekonomiky. Jakou roli v tomto procesu sehrává Státní tiskárna cenin?

Donedávna by si málokdo spojil výraz „tiskárna cenin“ s digitalizací a digitálními službami, respektive s e-governmentem. A přitom v rámci strategického směřování Státní tiskárny cenin význam digitalizace stále vzrůstá.

Pro STC jsou digitální služby prozatím komplementem k ceninové polygrafii. Jejich cílem není stávající produkty nahradit, ale rozšířit. Vytvořit takové digitální produkty, u kterých lze využít mnohaleté zkušenosti z kombinace špičkové ceninové polygrafie, zajištění profesionální bezpečnosti v průběhu výroby a odborné znalosti v zabezpečených digitálních službách.

V současnosti STC v rámci výroby dokladů zajišťuje komplexní proces od zpracování grafického návrhu, přípravy pro tisk, vlastní tisk, personalizaci až po doručení produktu na místo určení. V oblasti osobních dokladů STC zajišťuje také implementaci souvisejících IT systémů pro elektronický sběr dat, pořizování žádostí, jejich centrální zpracování, personalizaci a následné vydávání dokladů na příslušných úřadech.

■ Přibližte nám tedy elektronický občanský průkaz a současný stav jeho vývoje.

Nové občanské průkazy s biometrickými údaji vycházejí z NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU a rady (EU) ze dne 20. června 2019 o posílení zabezpečení průkazů totožnosti občanů Unie a povolení k pobytu vydaných občanům Unie a jejich rodinným příslušníkům, kteří vykonávají své právo volného pohybu. Nové OP obsahují bezkontaktní čip, na kterém jsou uloženy biometrické údaje držitele, tj. obraz obličeje a otisky prstů, obdobně jako tomu je například u cestovních pasů. Od srpna 2021

je možné pro překročení hranic v rámci EU použít buď cestovní pas, nebo právě nový OP s biometrickými údaji. Biometrické údaje uložené v občanském průkazu zároveň nebude možné použít pro jiné účely, než je ověření pravosti občanského průkazu a totožnosti držitele občanského průkazu při překračování státních hranic.

Svět se mění, ať chceme, nebo ne. Naši novou příležitost spatřuji v digitálních produktech. Mladá generace nechce v peněžence kromě bankovek nosit několik identifikačních karet. Chce mít u sebe jen mobilní telefon. Co jim nabídnout například identifikační doklad v mobilu, který je jakýmsi dvojčetem fyzického občanského průkazu? Dokladem v mobilním telefonu byste se např. mohli prokázat při silniční kontrole, ale také v dalších běžných životních situacích, například na poště při vyzvednutí zásilky atd. Jsme ve fázi digitalizace dokladů, tedy vytvoření digitálního dvojčete dokladu, které je uchované mimo fyzický doklad. Vždy by však měla být zachována podmínka, že digitální doklad vydává (být zprostředkovaně) stejná autorita jako fyzický doklad. Vzhledem k tomu, že digitalizace navazuje na elektronizaci dokladů, infrastruktura pro zpracování dat pro tuto fázi již z velké části existuje.

■ Trendy v oblasti fyzických a digitálních dokladů se neustále vyvíjejí směrem k integraci digitálních dvojčat osobních dokladů. Jak jste na to připraveni?

Vyvinuli jsme prototyp mobilní aplikace eDokladovka včetně demoverze. Uvědomujeme si, že nestačí přijít s nápadem, musíme také navrhnout fungující řešení. A to jsme udělali. eDokladovka je testovací mobilní aplikace (peněženka digitální identity), která umožňuje ukládat jednotlivé digitální doklady (občanský průkaz, řidičský průkaz, cestovní doklad atd.) obsahující libovolné údaje, a to v závislosti na požadavku věcného správce. Využívání eDokladovky se zatím předpokládá na národní úrovni.

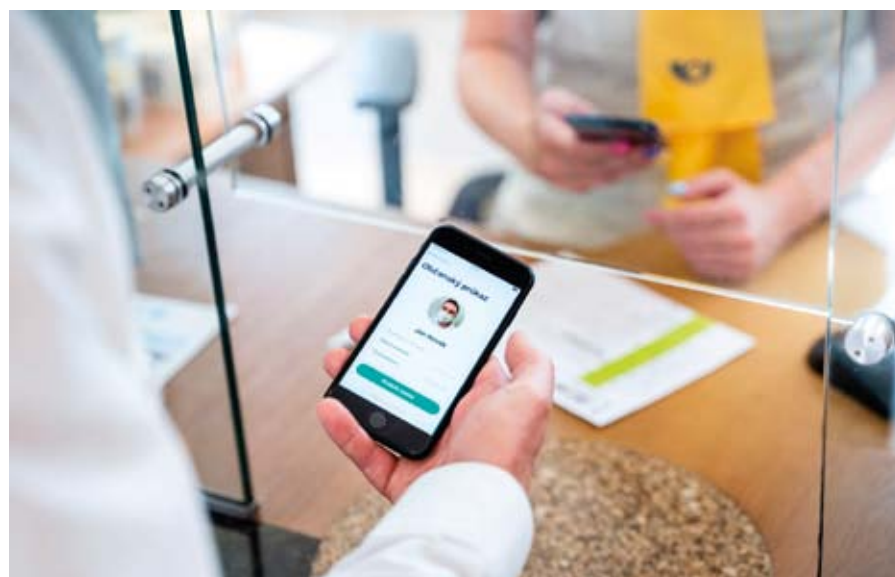
■ Jak samotná eDokladovka funguje?

Je to velmi jednoduché, uživatelsky příjemné. Držitel dokladu si v App Store/Google Play nainstaluje příslušnou aplikaci do mobilního telefonu a nastaví si zabezpečení aplikace s využitím biometrie telefonu. Kvalifikovaná potvrzení atributů získá po předložení žádosti u příslušného úřadu či na online portálu. Technicky lze řešení zajistit na úrovni důvěry „VYSOKÁ“. Digitální doklady uložené v aplikaci eDokladovka je možné sdílet online nebo offline s kontrolní aplikací. Občan má plně pod kontrolou, jaká data s kontrolní aplikací sdílí. Aplikace bude dostupná prakticky pro všechny současné telefony (Android i iOS). Primárně se sice jedná o mobilní aplikaci, ale je možný i vývoj pro standardní PC platformu. Bezpečnost uložení a způsob výměny dat mezi aplikací držitele a ověřovatele je postavena na celosvětově uznávané interoperabilní normě ISO 18013/5. Aplikace má aktivní ochranu proti reverznímu inženýrství i ochranu uživatelů proti hackerským útokům. Při ztrátě nebo výměně mobilního zařízení je třeba znovu nainstalovat aplikaci eDokladovka a aktivovat si jednotlivé doklady. Kvůli potřebě přihlašování se k těmto dokladům prostřednictvím PIN nebo biometrických údajů se předpokládá významné snížení počtu zneužití osobních dokladů. Používání mobilních dokladů má dopad i na úsporu času stráveného na úřadech, které se nebudou muset tolik zabývat agendou ztráty osobních dokladů a budou moci využívat předepisování formulářů automatickým vyčtením dat z mobilního dokladu. Státní tiskárna cenin v současné době vede se všemi relevantními subjekty intenzivní diskuse jak o možném technickém řešení, tak o dalších nezbytných zejména legislativně-procesních souvislostech. STC je připravena prototyp aplikace eDokladovka finalizovat a podílet se na jejím zavedení do praxe co nejdříve. ■

Děkujeme za rozhovor.

Digitisation of Personal Documents Will Be Beneficial, Especially for Citizens and Institutions

Tomáš Hebelka, MSc, became the CEO of the state-owned enterprise following a selection procedure in 2016. He has extensive experience in strategic and process management in the field of reprographic services, IT, and ICT in both the private and public sectors. He has also served as the President of the Czech Institute of Information Security Managers.

The new biometric ID cards are based on the REGULATION (EU) OF THE EUROPEAN PARLIAMENT and of the Council of 20 June 2019 on strengthening the security of the Union citizens' identity cards and residence permits issued to Union citizens and their family members exercising their right to free movement. The new ID cards contain a contactless chip which stores the holder's biometric data, i.e. facial image and fingerprints, in a similar way to passports. As of August 2021, either a passport or the new biometric ID card can be used to cross borders within the EU. At the same time, it will not be possible to use the biometric data stored in the ID card for purposes other than to verify the authenticity of the ID card and the identity of the ID card holder when crossing national borders.

The world is changing, whether we want it to or not. For us, I see a new opportunity in digital products. The younger generation does not want to carry several identification cards in their wallet in addition to banknotes. They just want to carry a mobile phone. What about offering them, for example, an identification document on their mobile phone that is a copy of a physical ID card? You could use the document in your mobile phone to prove yourself, for example, at a road check, but also in other everyday situations, such as at the post office when picking up a parcel, etc. We are in the phase of digitising documents, i.e. creating a digital copy of the document that is stored outside the physical document. However, it should always be maintained

■ **The process of transitioning from physical documents to electronic ID cards is the way to remain competitive in the digital economy. What role does the State Printing Works of Securities play in this process?**

Until recently, few people would have associated the term "printing works of securities" with digitisation and digital services, or e-government. And yet, within the strategic direction of the State Printing Works of Securities (SPWS), digitisation is becoming increasingly important.

For the SPWS, digital services are, for now, a complement to the printing of securities. Their aim is not to replace existing products but to expand them. To create digital products that can benefit from years of combined experience in

cutting-edge price printing, professional security during production, and expertise in secure digital services.

At present, the SPWS provides a comprehensive process in the production of documents, from graphic design, preparation for printing, on-site printing and personalisation, to delivery of the product to its destination. In the area of personal documents, the SPWS also provides the implementation of related IT systems for electronic data collection, obtaining applications, their central processing, personalisation and subsequent issuance of documents at the relevant offices.

■ **Can you give us an overview of the electronic ID card and the current state of its development?**

that the digital document is issued (albeit indirectly) by the same authority as the physical document. As digitisation follows the computerisation of documents, the data processing infrastructure for this phase is already largely in place.

■ **Trends in physical and digital documents are constantly evolving towards the integration of digital copies of personal documents. How prepared are you for this?**

We have developed a prototype of the eDokladovka mobile app, including a demo version. We realise that it is not enough to come up with an idea — we also need to design a working solution. And we have done that. Essentially, eDokladovka is a test mobile application (digital identity wallet) that allows you to store individual digital documents (ID card, driving licence, travel document, etc.) containing any data, depending on the request of the subject administrator. The use of eDokladovka is expected to stay at national level for the time being.

■ **How does eDokladovka itself work?**

It is very simple and user-friendly. The document holder installs the appropriate app on their mobile phone in the App Store/Google Play and sets up the security of the app using the phone's biometrics. They will get the qualified attribute confirmations after submitting the application to the concerned authority or online portal. Technically, the solution can be provided at the "HIGH" level of trust. Digital documents stored in the eDokladovka application can be shared online or offline with the control application. The citizen is in full control of what data is shared with the control application. The app will be available for virtually all current phones (Android and iOS). Although primarily a mobile app, development for a standard PC platform is also possible. The security of the storage and the way data is exchanged between the holder's app and the verifier's app is based on the globally recognised interoperable standard ISO 18013/5. The application has active protection against reverse engineering as well as

user protection against hacker attacks. If a mobile device is lost or replaced, the eDokladovka app needs to be reinstalled and individual documents need to be activated. With the need to log in to these documents using PIN or biometric data, the number of misuse of personal documents is expected to be significantly reduced. The use of mobile documents also has an impact on saving time spent with the authorities. And they will not have to deal so much with the agenda of lost personal documents and will be able to use the prescription of forms by automatically reading the data from the mobile document. The State Printing Works of Securities is currently conducting intensive discussions with all relevant parties on both a possible technical solution and other necessary — especially legislative and procedural — aspects. The SPWS is ready to finalise the prototype of the eDokladovka application and participate in its implementation as soon as possible. ■

Thank you for the interview.

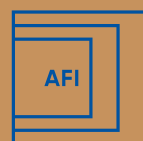

Usilujeme o zlepšování investičního prostředí více než 25 let

Ondřej Votruba, výkonný ředitel Sdružení pro zahraniční investice - AFI. Investičnímu prostředí se věnoval jak ve veřejné správě, jako generální ředitel CzechInvestu a náměstek dvou ministrů, tak v privátním sektoru v japonské firmě. Rád by podpořil české investice v zahraničí a více zviditelnil AFI v mediálním prostředí.

Text: redakce
Foto: archiv AFI

Sdružení
pro zahraniční
investice

■ Vaše sdružení oslavilo v červnu opožděně výročí 25 let od svého založení. Co se za čtvrtstoletí povedlo a jaká je jeho dnešní role?

Ano, bylo to kvůli covidu se zpožděním: byli jsme založeni v roce 1996 a máme letos tedy již 26 let. Za tu dobu se povedla obrovská spousta věcí, za vše mluví jen krátký výčet našich klientů (v abecedním pořadí): ABB, AT&T, Dell, DHL, Foxconn, GE, Honeywell, Hyundai, IBM, Lonza, Novartis, Panasonic, TPCA, Zentiva a mnoho dalších. Vedle pomoci dlouhé řadě klientů ale také tlačíme na zlepšování investičního prostředí, propagujeme ČR v zahraničí či pomáháme zprostředkovat diskusi mezi veřejným a soukromým sektorem, které si někdy mezi sebou moc nerozumějí.

Především ale dennodenně pomáháme investorům v ČR. Všichni naši členové jsou trhem prověřené a profesionální firmy s řadou pozitivních referencí (jinak by se totiž ani nemohly stát našimi členy), které dokáží klienta provést celým procesem investičního projektu od prvního předběžného zájmu o ČR (tj. už i před první návštěvou) až po zahájení provozu a pak i dále.

■ V letošním roce jste se stal novým výkonným ředitelem sdružení. S jakými cíli a vizemi přicházíte?

Zprv je potřeba zapracovat na zlepšení investičního prostředí, které je v řadě aspektů dlouhodobě nedobré (např. povolovací procesy) a v některých se zhoršilo až poslední dobou (zejména investiční pobídky, ale také nedostatek průmyslových zón). K tomu je také třeba opět zintenzivnit spolupráci s agenturou CzechInvest,

kteří kvůli covidu a dalším faktorům v posledních letech stagnuje. Jako v minulosti její dlouhodobý (a zapálený!) zaměstnanec mám k tomu, věřím, ty nejlepší předpoklady.

Zadruhé bychom rádi podpořili i české investice v zahraničí, protože to na státní úrovni nikdo cíleně nedělá a ČR takové projekty potřebuje – abychom měli globálně silnější české firmy a třeba i získávali zpět ze zahraničí dividendy.

A konečně zatřetí – jak říká klasik: „Můžete být nejlepší na světě, ale je vám to k ničemu, když o tom nikdo neví“ – rád bych více zviditelnil AFI v mediálním prostoru. Hrajeme poměrně důležitou roli v českém investičním prostředí a působíme i v zájmu ČR a chceme, aby se to o nás vědělo.

■ Na začátku září proběhla další výroční konference sdružení. Jak se dnes podniká zahraničním investorům v České republice?

Již jsem to naznačil v předchozí odpovědi: některé oblasti se poslední dobou zhoršily (a je třeba na tom zapracovat), ale jinak máme tradičně stále spoustu výhod včetně exkluzivní geografické polohy, silné průmyslové základny a s tím spojenou v průměru dobře technicky vzdělanou pracovní silou, která má i schopnost improvizace a hledání nových řešení, což se hodí třeba i pro IT obory. Řada investorů na konferenci potvrdila, že se jim tu nadále podniká dobře. Jen by to mohlo být ještě o dost lepší. A na tom pracujeme a budeme pracovat. ■

Děkujeme za rozhovor.

We Have Been Striving To Improve the Investment Environment for More Than 25 Years

Ondřej Votruba is the Executive Director of the Association for Foreign Investment (or AFI). He has worked in the investment environment in public administration, as Director General of CzechInvest and Deputy to two ministers, and in the private sector for a Japanese company. He wants to promote Czech investments abroad and make AFI more visible in the media.

■ Your association belatedly celebrated its 25th anniversary in June. What has it achieved in a quarter of a century, and what is its role today?

Indeed, it was delayed because of COVID-19. We were founded in 1996 and are 26 years old this year. A lot of things have been done in that time, and a short list of our clients (in alphabetical order) speaks for itself: ABB, AT&T, Dell, DHL, Foxconn, GE, Honeywell, Hyundai, IBM, Lonza, Novartis, Panasonic, TPCA, Zentiva, and many others. In addition to helping a long list of clients, we also put great emphasis on improving the investment environment, promoting the Czech Republic abroad, and helping mediate discussions between the public and private sectors, which sometimes do not understand each other very well.

Above all, we assist investors in the Czech Republic on a daily basis. All our members are market-tested and professional companies with many positive references (otherwise, they would not be able to become our members), who can guide the client through the entire process of an investment project from the first preliminary interest in the Czech Republic (i.e. even before the first visit) to the start of operations and beyond.

■ This year, you became the new Executive Director of the association. What goals and visions do you bring with you?

Firstly, we need to work on improving the investment environment, which has been poor in many aspects for a long time (e.g. permitting processes) and has only recently worsened in some aspects (especially investment incentives but also the lack of industrial zones). In addition, cooperation with the CzechInvest

agency, which has stagnated in recent years due to COVID-19 and other factors, needs to be intensified again. As a long-time (and passionate!) employee of the agency in the past, I believe I am cut out for this position.

Secondly, we would like to support Czech investments abroad as no one is doing this on a state level. The Czech Republic needs such projects so that we can have globally stronger Czech companies and perhaps even get dividends back from abroad.

And thirdly – as the classic says, “You can be the best in the world, but it is no use if nobody knows about it” – I would like to make AFI more visible in the media space. We play quite an important role in the Czech investment environment, and we also act in the interest of the Czech Republic, and we want to be known for that.

“We also put great emphasis on improving the investment environment, promoting the Czech Republic abroad, and helping mediate discussions between the public and private sectors, which sometimes do not understand each other very well.”

■ The next annual conference of the association took place in early September. How are foreign investors doing business in the Czech Republic today?

I already hinted at this in my previous answer. Some areas have deteriorated recently (and it is necessary to work on them), but otherwise, we still have a lot of traditional advantages. This includes an exclusive geographic location, a strong industrial base and, on average, a technically well-educated workforce that can also improvise and find new solutions, which is good for IT fields as well. Many investors at the conference confirmed that they continue to do business well here. It could just be a lot better. And that is what we are working on and will continue to work on. ■

Thank you for the interview.

Náš úspěch zakládáme hlavně na zákaznické orientaci

Karel Kučera, absolvent Právnické fakulty UK a VŠE v Praze, působil v poradenství, ve veřejnoprávním médiu a rovněž jako generální ředitel vládní agentury CzechInvest. Ve společnosti Moore Czech Republic s.r.o. řídí Asijské operace v EU v pozici partnera.

 MOORE Czech Republic

Text: redakce

Foto: archiv Moore Czech Republic s.r.o.

■ **Do skupiny Moore Czech Republic jste přišel se zkušenostmi z veřejné správy a investičního prostředí. Jaké zajímavé služby můžete klientům nabídnout?**

Speciálně moje oddělení se stará o mezinárodní klienty. Mezinárodní a zejména asijský klienti mají specifické požadavky v rámci dodávek služeb jako audit, daňové poradenství, právní služby nebo mzdové a účetní agendy. A navíc často potřebují, abychom jim pomohli vyřešit komplexní problémy mezinárodního charakteru s jejich podnikáním. Řešíme tak vlastně cokoliv od nastavení dodavatelského řetězce v rámci celé Evropy, jeho právního rámce, daňových úskalí až po nastavení účetních transakcí v rámci jejich ERP nebo třeba provedení investice nebo komplexnější mezinárodní transakce. Klienti oceňují, že mají jedno kontaktní místo v rámci celé Evropy a osobu, se kterou řeší všechny aspekty komplikované transakce nebo problémy. Mají tak jistotu, že vyřešíme nejen daný problém, ale dořeší se i následné konse-

vence s danými experty. I když je třeba EU hodně harmonizovaná, tak jsou stále mezi zeměmi velké rozdíly nejen v přístupu, ale i v zavedení společných pravidel. Jde tak o zajímavou práci, kdy musíme chápat nejen kulturní a byznysové rozdíly, ale také pochopit klíčové aspekty podnikání klienta nebo dané transakce, abychom mohli správně zacílit navrhovaná řešení našimi specialisty. Takže ano, úročím tak jak předešlé zkušenosti z poradenství, veřejné sféry, tak mezinárodního obchodního vyjednávání.

■ **V čem spočívá úspěšný příběh budování skupiny pod značkou Moore a na jakých principech je budován?**

Moore je jedna z 10 největších globálních poradenských skupin na světě. Ale náš úspěch zakládáme hlavně na zákaznické orientaci. Dalo by se s nadsázkou říci, že jsme z globálních sítí nejvíce zaměřeni na lokální zákazníky a naplnění jejich potřeb díky zázemí mezinárodní skupiny a jejích standardů. V současné době také roste-

me i díky akvizicím firem v rámci našeho odvětví. To je dáno právě tím, že vlastně nemáme tak silná negativa spojená s globálními korporacemi, protože prioritní je dodání přidané hodnoty pro klienta. Máme tedy zájem na dlouhodobém vyváženém vztahu se zákazníky, což také vede k větší stabilitě našich týmů.

Můj tým je evropským centrem pro asijské investory, a má tak hlavně rodilé mluvčí, kteří jsou v Evropě dlouhodobě usazeni a mají dlouholeté zkušenosti z podnikání v Evropě. Řeší, jak strukturovat problém a jaké experty (daňové poradce, právníky atp.) bude potřeba na jeho řešení. Navíc máme i tu výhodu, že jsme evropským centrem, takže pokud je manažer v rámci rotace přesunut ze Slovenska do Polska, tak má stále stejnou kontaktní osobu pro řešení problémů.

■ **Vývoj úspěšné firmy se neobejde bez sázky na nové technologie a manažerské vzdělávání. Zastáváte stejný názor?**

Oboje je nezbytné, ale až na výjimky jsou nejdůležitějším aspektem podnikání lidé. Důležité je tedy vzdělávání obecně, nejen manažerské. V rámci našeho oboru je to navíc nezbytné, protože se regulace obec-

ně neustále vyvíjí a v mém týmu musíme navíc brát v potaz různé odchylky v rámci jednotlivých zemí. Takže my se vlastně musíme učit stále – v rámci mého týmu trvá zapracování téměř celý rok. A nové

technologie jsou sice důležité, ale hlavně je jejich použití s rozmyslem. Bohužel se často setkáváme s tím, že přidělávají práci, a to díky nevhodné aplikaci. ■

Děkujeme za rozhovor.

Ability To Prioritise, Choose the Right Collaborators and Encourage Creativity within the Team

Karel Kučera, a graduate of the Faculty of Law of Charles University and the Prague University of Economics and Business, has worked in consulting, in the public media, and as Director General of the government agency CzechInvest. At Moore Czech Republic s.r.o., he manages Asian operations in the EU as a partner.

■ **You came to the Moore Czech Republic group with experience in public administration and investment. What interesting services can you offer to clients?**

My department specifically takes care of international clients. International and predominantly Asian clients have specific requirements in terms of service delivery such as auditing, tax consulting, legal services or payroll and accounting. Moreover, they often need us to help them solve complex international problems with their business. So we can solve virtually anything from setting up a supply chain across Europe, its legal framework, and tax pitfalls, to setting up accounting transactions within their ERP or perhaps making an investment or a more complex international transaction. Clients appreciate having a single point of contact across Europe and a person to deal with all aspects of a complicated transaction or problem. They can then be confident that we will resolve the issue at hand and that the experts in question will also deal with the subsequent implications. For example, although the EU is very harmonised, there are still significant differences between countries not only in approach but also in the implementation of common rules. So it is an interesting job, and we need to understand not only the cultural and

business differences but also the key aspects of the client's business or the transaction in order to target the proposed solutions by our specialists appropriately. So yes, I take advantage of previous experience in consulting, the public sector and international business negotiations.

■ **What is the success story of building a group under the Moore brand and on what principles is it built?**

Moore is one of the ten largest global consulting groups in the world. But we base our success on customer focus. It might be a slight exaggeration to say that, within the global networks, we are the ones most focused on local customers and meeting their needs through the background of an international group and their standards. We are also currently growing through acquisitions of companies within our industry. This is because we do not have such strong negatives associated with global corporations because the priority is to deliver added value to the client. Therefore, we are interested in a long-term balanced relationship with our customers, which also leads to greater stability for our teams.

My team is the European hub for Asian investors. And so it mainly consists of native speakers who have been established in

Europe for a long time and have years of experience doing business in Europe. They decide how to structure the problem and what experts (tax advisors, lawyers, etc.) will be needed to solve it. In addition, we also have the advantage of being a European hub, so if a manager is moved from Slovakia to Poland as part of a rotation, they still have the same contact person to solve the problem.

■ **The development of a successful company cannot be done without betting on new technologies and management education. Do you share the same opinion?**

Both are essential, but with few exceptions, people are the most important aspect of business. So education, in general, is important, and not just management education. It is also essential within our field because regulation, generally speaking, is constantly evolving, and, in my team, we have to consider the different variations within countries. So we have to learn all the time – within my team, it takes almost a whole year to integrate. And while new technologies are important, the key is to use them wisely. Unfortunately, we often find that they add to the workload through inappropriate application. ■

Thank you for the interview.

Jaká je Vaše manažerská připravenost na krizové situace a jakou očekáváte roli státu?

doc. Mgr. Tomáš Jarmara, Ph.D.

rektor CEVRO Institut, z.ú.

Rector CEVRO Institut, z.ú. (registered institute)

Mám zkušenost s vedením středně velké organizace – Pedagogické fakulty Ostravské univerzity, a to v prostředí, které v posledních letech prošlo velmi dynamickým vývojem. Změnou zákona o vysokých školách, zásadní změnou vnitřní struktury univerzit, novým systémem akreditace a hodnocení vědy a výzkumu, které prověřily manažerské schopnosti rektorů a děkanů. A to v situaci stálého podfinancování vysokých škol, jež vedlo úspěšné univerzity k maximální ekonomizaci počínaje personálním zajištěním až po provozní náklady. Od státu či spíše vlády bych s ohledem na současnou situaci v Evropě očekával rychlejší reakci, reálné posouzení situace a jednání jako vlády suverénní země, která nečeká na eurounijní řešení, ale je odpovědná vůči svým občanům, firmám a veřejným i soukromým společnostem.

I have experience in leading a medium-sized organisation – the Faculty of Education of the University of Ostrava – in an environment that has undergone very dynamic development in recent years. Changes in the Higher Education Act, a fundamental shift in the internal structure of universities, and a new system of accreditation and evaluation of science and research have tested the managerial skills of rectors and deans. And this happened in a situation of constant underfunding of universities, which led successful universities to maximum economisation, from staffing to operating costs. Given the current situation in Europe, I would expect the state, or rather the government, to react more quickly, make a realistic assessment of the situation and to act as the government of a sovereign country that is not waiting for a solution to come from the EU, but is responsible to its citizens, businesses, as well as public and private companies.

Mgr. Karel Novák

výkonný manažer Asociace poskytovatelů personálních služeb (APPS)

Association of Personnel Services Providers Czech Federation of Staffing Industry (APPS)

Moje osobní připravenost na krizové situace se odvíjí od předchozí práce, kdy jsem jako šéfredaktor zpravodajství České televize řešil nonstop vysílání povodní v roce 2002, ještě předtím útok na Dvojčata v roce 2001 a mnoho dalších mimořádných událostí. Tyto zkušenosti se (nejen mně) hodily 24. února letošního roku, kdy jsme se spolu s celým prezidiem a dalšími členy APPS snažili co nejrychleji pomoci ukrajinským uprchlíkům. Teď probíhá návazná energetická krize a od státu všichni očekáváme, že nenechá průmysl padnout a okamžitě začne řešit neúnosnou situaci mnoha podniků v důsledku raketově rostoucích cen energií. Obecně jsem se ale naučil od nikoho nic moc neočekávat a problémy pokud možno si vyřešit sám.

My personal preparedness for crisis situations has stemmed from my previous work as the editor-in-chief of the Czech Television newsroom when I dealt with non-stop coverage of the floods in 2002, the attack on the Twin Towers in 2001 and many other emergencies. This experience came in handy (not only for me) on 24 February this year, when together with the whole praesidium and other APPS members, we also tried to help Ukrainian refugees as quickly as possible. Now, the ensuing energy crisis is underway, and we all expect the state not to let industry fall and to immediately start addressing the untenable situation of many businesses due to skyrocketing energy prices. In general, however, I have learned not to expect too much from anyone and to solve problems myself, if possible.

In Terms of Managerial Preparedness, What Is Your Approach to Crisis Situations, and What Role Do You Expect the State to Play?

Ing. Pavel Švagr, CSc.

předseda Správy státních hmotných rezerv

Chairman of the Administration of State Material Reserves

O našem úřadě se ví v čase stále více, a kdo je soudný, uzná, že jsme vlastně takový krizový úřad. A vedle běžné agendy jsem během mého působení ve funkci předsedy SSHR řešil prakticky již řadu krizí s rozmanitým charakterem, které předchůdci přede mnou neřešili. Nemá smysl je vyjmenovávat, ale to Vám samozřejmě přináší řadu praktických zkušeností, dává Vám to know how, a také jedinečné zkušenosti, a tak spolu s dříve získanými teoretickými poznatky se domnívám, že jsem na krizové situace z manažerského pohledu připraven. Ale samozřejmě že vedle tohoto také platí, že každá krize, každá mimořádná událost je jiná, má jiné souvislosti nebo příčiny, a tak i manažerské přístupy musíte přizpůsobovat tak, aby byly v konkrétní krizové situaci efektivní a rychle jste dosáhli potřebného

More and more is becoming known about our office as time goes on, and those who are discerning will recognise that we are, in fact, a crisis office. And in addition to the usual activity, during my tenure as chairman of the Administration of State Material Reserves, I have handled many crises of a diverse nature that my predecessors did not have to handle. There is no point in listing them, but of course, this brings you a lot of practical experience, it gives you know-how and also a unique experience. And so, together with the theoretical knowledge that I had gained previously, I believe that I am prepared for crisis situations from a managerial point of view. But of course, it is also true that every crisis, every emergency is different, and has different contexts or causes, so you have to adapt your managerial

„Každá krize, každá mimořádná událost je jiná, má jiné souvislosti nebo příčiny, a tak i manažerské přístupy musíte přizpůsobovat tak, aby byly v konkrétní krizové situaci efektivní a rychle jste dosáhli potřebného cíle.“

“It is also true that every crisis, every emergency is different, and has different contexts or causes, so you have to adapt your managerial approaches to be effective in a particular crisis and to achieve the necessary goal quickly.”

ho cíle. A jakou očekávám roli státu? Ta je samozřejmě extrémně důležitá, ať již z hlediska finanční podpory při řešení, resp. odstraňování krizí, nebo i z hlediska motivace lidí, kteří krizi řeší. Ale v případě státních hmotných rezerv je to pak i zejména o připravenosti na jednotlivé potenciální krizové situace a tady je to o přidělování dostatek finančních prostředků, o tom, aby státní rezervy byly moderní, je to o celkové podpoře našeho úřadu, a to nejen legislativně. Prostě je to mimo jiné o tom, aby stát a politici vnímali, že svět je jiný, než byl dříve, a je méně bezpečný, může být plný krizí. A ten, kdo přemýšlí dopředu, kdo se na krizové situace i materiálně připravuje, tyto krize zvládne efektivněji a rychleji. Za mě prostě platí, „kdo je připraven, není překvapen“. A já bych si přál, aby si toto uvědomovali vlastně všichni.

approaches to be effective in a particular crisis and to achieve the necessary goal quickly. And what do I expect the role of the state to be? This is, of course, extremely important, both in terms of financial support in dealing with crises and motivating the people who are dealing with the crisis. But in the case of the state material reserves, it is also about preparedness for individual potential crisis situations. Here, it is about allocating sufficient funds, about the state reserves being modern. It is about the overall support of our office, and not just legislatively. It is simply about the state and politicians perceiving that the world is different than it was before and is less safe, but it can also be full of crises. Those who think ahead and prepare for emergencies materially will handle these crises more effectively and quickly.

For me, it is as simple as “Those who are prepared are not surprised”. And I would like everyone to be aware of this.

**Vztahy České republiky
a Slovenské republiky
jsou dlouhodobě
na vynikající úrovni,
a to ve všech oblastech**

Tomáš Tuhý

Genpor. Mgr. Bc. Tomáš Tuhý, Ph.D., MBA, sloužil u Policie ČR, kde mezi léty 2014 až 2018 zastával pozici policejního prezidenta. Od roku 2018 působí ve funkci mimořádného a zplnomocněného velvyslance České republiky na Slovensku.

Velvyslanectví České republiky
v Bratislavě

Text: Vít Ruprich

Foto: archiv MZV

■ **Blíží se 30. výročí vzniku dvou samostatných států, České republiky a Slovenské republiky. Na jaké úrovni jsou dnes vzájemné vztahy a jaké jsou jejich priority?**

Vztahy České republiky a Slovenské republiky jsou dlouhodobě, historicky – a věřím, že i do budoucna budou – na vynikající úrovni, a to ve všech oblastech. Naše společná historie, a zvláště společná zkušenost ze soužití v rámci jednoho státního útvaru, do jisté míry formuje i naše dnešní postoje, včetně orientace zahraniční politiky. Priority našich vzájemných vztahů je možné zobecnit jako udržování jejich dosavadní vynikající úrovně, ale i další rozvoj těchto vztahů. V letošním roce jsou naše vztahy do jisté míry definovány prioritami, které si Česká republika stanovila pro své předsednictví v Radě EU a Slovenská republika pro předsednictví Visegrádské spolupráce. Nejvyšší prioritou v současné době je samozřejmě bezpečnost obou zemí. Výrazným projevem naší vzájemné úcty je i fakt, že první zahraniční cesty nových ústavních činitelů vedou vždy právě do sousední země.

Věřím také, že naše nedávné jednostranné rozhodnutí související s bojem proti nelegální migraci, které bylo opatřením doslova akutním, totiž obnovení kontrol na česko-slovenské hranici, našlo na slovenské straně pochopení, což se nakonec odrazilo i v krocích Slovenské republiky, která podobná opatření zavedla na své hranici s Maďarskem.

■ **Důležitá je spolupráce v rámci Evropské unie, které tento půlrok předvedá Česká republika. Společných témat je jistě mnoho, jaká je spolupráce v oblasti energetiky?**

Oblast energetiky je pro Českou republiku jednou z priorit jejího předsednictví

v Radě EU, což dokazuje i praktickými výsledky jednání EU, nejen na nejvyšší úrovni. ČR spolu se Slovenskem a Maďarskem dokázaly v EU dojednat, jako země dosud silně závislé na dovozu energií z Ruska, výjimky v rámci balíku sankcí proti Rusku. Kromě energetiky patří mezi priority našich zemí, které se do značné míry shodují, zejména obnova či výstavba dopravní infrastruktury, petrochemie, investice do ochrany životního prostředí, ale i aplikace inovativních technologií a průmysl 4.0. Slovensko je pro ČR klíčovým ekonomickým partnerem, 4. největším obchodním partnerem a po Německu 2. největším vývozním trhem. O dynamice a potenciálu obchodní spolupráce svědčí i vzájemné investice řady českých a slovenských společností.

■ **Nedílnou součástí vzájemných vztahů je obranná politika. Existují zde společné projekty?**

V obranném a bezpečnostním sektoru existuje mezi našimi zeměmi dlouhodobě těsná a fakticky nepřetržitá spolupráce. V květnu se v Bratislavě konal mezinárodní veletrh obranné techniky (IDEB), který kromě českých, slovenských a další zahraničních vystavovatelů přilákal české a slovenské politické a armádní špičky. Veletrh byl příležitostí pro jednání ministryně obrany ČR Jany Černochové s jejím slovenským protějškem Jaroslavem Naděm o další strategické spolupráci. Naše velvyslanectví zorganizovalo v Bratislavě v rámci projektů ekonomické diplomacie velmi úspěšnou prezentaci českého obranného a bezpečnostního průmyslu se slovenskými partnery, a to jak na vládní, tak podnikatelské úrovni. Do společné obranné politiky zahrnujeme i působení jednotky Armády ČR v předem vybrané vojenské jednotce sil NATO na území SR. Tomuto mnohonárodnímu

bojovému uskupení česká jednotka na žádost slovenské vlády velí. O posilování obranné spolupráce zemí V4 jednali koncem září v Banské Štiavnici ministři obrany V4.

■ **Češi a Slováci mají k sobě blízko nejen jazykem, ale i kulturou. Dovede nás vzájemná kulturní výměna obohacovat i dnes?**

Domnívám se, že vzájemná kulturní výměna má trvalý význam. Naše země se vydaly na samostatnou cestu již před 30 lety – o to více je třeba dbát, abychom se kulturně neodcizili, abychom si zachovali znalost historie, kultury a jazyka naší sousední země. Velvyslanectví ČR v Bratislavě přispívá k rozvoji kultury, zachování kulturního dědictví a k podpoře výuky českého jazyka a literatury různými způsoby. Samostatnou významnou roli zde hraje naše příspěvková organizace, České centrum Bratislava, které připravuje, nejen ve spolupráci se zastupitelským úřadem, vynikající projekty, ať již se jedná o festivaly, výstavy, koncerty, hudební či literární večery, nejrůznější performance, či odborné přednášky. Provozuje také Český dům s portálem „České stopy“, kde je možno nalézt informace o českých kulturních aktivitách na Slovensku. V oblasti rozvoje cestovního ruchu pak na Slovensku skvělou práci odvádí agentura CzechTourismus. Velvyslanectví intenzivně spolupracuje s řadou spolků a sdružení, které podporuje i finančně. Krajské spolky mají své pobočky po celém Slovensku. Mám radost z existence a aktivit Českého spolku Bratislava a velmi mě těší, že se do krajských záležitostí zapojuje také mládež – nejen z toho důvodu, že letošní rok je vyhlášen Evropským rokem mládeže (ERM). ■

Děkujeme za rozhovor.

Relations between the Czech Republic and the Slovak Republic Have Long Been at an Excellent Level in All Areas

Lieutenant General Mgr. Bc. Tomáš Tuhý, Ph.D. MBA served in the Police of the Czech Republic, where he held the position of Chief of Police between 2014 and 2018. Since 2018, he has served as Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary of the Czech Republic to Slovakia.

■ **The 30th anniversary of establishing two independent states, the Czech Republic and the Slovak Republic, is approaching. What is the level of relations today, and what are their priorities?**

Relations between the Czech Republic and the Slovak Republic have long been, historically — and I believe they will continue to be in the future — at an excellent level in all areas. Our shared history, and especially our shared experience of living together as one state formation, to some extent, shapes our present-day attitudes, including the focus of our foreign policy. The priorities of our mutual relations can be generalised as maintaining their current excellent level and further developing them. This year, our relations are, to some extent, defined by the priorities set by the Czech Republic for its Presidency of the EU Council and by the Slovak Republic for its Presidency of the Visegrad Cooperation. The highest priority at the moment is, of course, the safety of both countries. The fact that the first foreign trips of new constitutional officials are always to the other's country is a clear sign of our mutual respect.

I believe, for example, that our recent unilateral decision relating to the fight against illegal migration, which was an emergency measure (namely, the reintroduction of checks on the Czech-Slovak border), found understanding on the Slovak side. This was eventually reflected in the actions of the Slovak Republic, which introduced similar measures on its border with Hungary.

■ **Cooperation within the European Union, where the Czech Republic holds the presidency this half-year, is important. There are undoubtedly many common themes, but what is cooperation in the energy field like?**

The energy sector is one of the priorities of the Czech Republic's EU Presidency, demonstrated by the practical results of EU negotiations, not just at the highest level. The Czech Republic, together with Slovakia and Hungary, managed to negotiate exemptions from the EU sanctions package against Russia as a country still heavily dependent on energy imports from Russia. In addition to energy, the priorities of our countries, which largely coincide, include, in particular, the renewal or construction of transport infrastructure, petrochemicals, investment in environmental protection, as well as the application of innovative technologies and Industry 4.0. Slovakia is a key economic partner for the Czech Republic, the 4th largest trading partner, and the 2nd largest export market after Germany. The dynamics and potential of business cooperation are also evidenced by mutual investments of a number of Czech and Slovak companies.

■ **Defence policy is an integral part of the relationship. Are there joint projects?**

There has long been close and virtually continuous cooperation between our countries in the defence and security sectors. In May, the International Defence Exhibition Bratislava (IDEB) attracted Czech and Slovak political and military

leaders in addition to Czech, Slovak, and other foreign exhibitors. The fair was an opportunity for the Czech Defence Minister Jana Černočová and her Slovak counterpart Jaroslav Nadě to discuss further strategic cooperation. Our Embassy organised a very successful presentation of the Czech defence and security industry with Slovak partners in Bratislava within the framework of economic diplomacy projects, both at the government and business levels. We also include in the common defence policy the operation of a Czech Army unit in the forward military unit of NATO forces on the territory of Slovakia. The Czech team is commanding this multinational battle group at the request of the Slovak Government. The V4 Defence Ministers discussed strengthening defence cooperation between the V4 countries in Banská Štiavnica at the end of September.

■ **Czechs and Slovaks are close not only in language but also in culture. Can mutual cultural exchange enrich us even today?**

I believe that mutual cultural exchange is of lasting importance. Our countries embarked on an independent journey 30 years ago — all the more reason to make sure that we do not alienate ourselves culturally and retain the knowledge of our neighbouring country's history, culture and language. The Embassy of the Czech Republic in Bratislava contributes to the development of culture, the preservation of cultural heritage, and the promotion of the teaching of the Czech language and

literature in various ways. Our contributory organisation, the Czech Centre Bratislava, plays an important role in this respect, preparing — not only in cooperation with the Embassy — excellent projects, be it festivals, exhibitions, concerts, musical or literary evenings, various performances, or expert lectures. It also runs the Czech

House with the "Czech Footprint" portal, where you can find information about Czech cultural activities in Slovakia. In tourism development, the CzechTourism agency does excellent work in Slovakia. The Embassy cooperates intensively with a number of clubs and associations, which it supports financially. The associations

have branches all over Slovakia. I am delighted with the existence and activities of the Bratislava Czech Association. I am glad that young people are also involved in compatriot affairs — not least because this year is the European Year of Youth (EYY). ■

Thank you for the interview.

Vyměňte stres za působivé UNESCO zážitky na Slovensku

Vydejte se po stopách vlků v Polonínách, odhalte tajemství Římské říše nebo méně známou část příběhu legendárních Beatles. Vstupte na území, kde Vás čeká nová inspirace a kompletní vnitřní restart.

Text: SLOVAKIA TRAVEL

TRAVEL TO
SLOVAKIA
GOOD IDEA

www.slovakia.travel

Volá Vás prales i Mléčná dráha

Zamiřte na severovýchod Slovenska do národního parku Poloniny. Projdete se po vzácných bukových pralesích, které jsou zapsány na seznamu Světového dědictví UNESCO. V rezervaci Havešová rostou buky vysoké až 60 metrů, kromě nich vás ohromí gigantické, 400 let staré jedle ve Stuzici. Užijete si túru po stezkách uprostřed divoké vegetace i výhled na Mléčnou dráhu v Parku tmavé oblohy. V pralesích žijí vlci a zubři, v jejichž stopách se můžete vydat až ke hraničnímu trojmezí, kde se setkávají Slovensko, Polsko a Ukrajina. Anebo nasedněte na e-bike z půjčovny, vydejte se k jezeru Mořské oko ve Vihorlatě a pak pokračujte až k dřevěnému chrámu v Ruskej Bystrej. Tento unikátní chrám patří k osmi dřevěným skvostům postaveným bez jediného hřebíku, které jsou rovněž zapsány na seznamu UNESCO.

Čeká Vás gotický klenot s léčivou oázou

Vychutnejte si kávu ve starobylé baště a pošlete známým efektní fotku s temným popravčím. Díky středověké autenticitě se Bardejov dostal až na seznam UNESCO. Náměstí zdobí 500 let stará budova rad-

nice a kolem dokola ho lemují měšťanské domy, kde renesanční a gotické prvky zůstaly zachovány i v interiérech. Dominantou náměstí je bazilika sv. Egídia (sv. Jiljí) s jedenácti gotickými oltáři a vyhlídkou z věže. Společně s centrem a opevněním je na seznamu UNESCO také předměstské Židovské suburbium se synagogou z 18. století. Bardejov byl již v období Rakousko-Uherska oblíbenou léčebnou destinací, mj. císařovny Sissi. To vám napoví, že v místních lázních o vás bude postaráno královsky.

Ponořte se do kouzelných uliček a tajemství 500 let starého dolu

Banská Štiavnica návštěvníky uchvátí palácovou architekturou a pozornost si zaslouží i rozsáhlé podzemí. V roce 1627 zde byl při ražení důlní štoly poprvé v historii použit střílný prach a také zde byla založena první vysoká škola technická na světě. Tajemství hornictví vám odhalí expozice ve štolách Bartolomej nebo Glanzenberg z roku 1560. Udělejte si čas na výlet do Štiavnických vrchů k 24 hornickým tajchům (vodním nádržím). Tato unikátní technická díla, která zásobovala vodou

doly, jsou společně s městem Banská Štiavnica zapsána na seznamu UNESCO. Dnes tajchy slouží jako horská koupaliště a cíle cyklovýletů. Při toulkách po této oblasti narazíte také na hollywoodský příběh fotografa Deža Hoffmanna, který spolupracoval s Ernestem Hemingwayem a vytvořil víc fotografií Beatles než kdokoli jiný na světě. V Hoffmannově rodném domě můžete strávit noc.

Vydejte se na hranice římského impéria

Milovníky historie a válečného umění budou zajímat místa plná důkazů o 400 letech římské existence na území dnešního Slovenska. Dunajský Limes je součástí širšího celku hranice Římské říše a nejrozsáhlejší kulturní lokality UNESCO v Evropě, která se táhne až od Britských ostrovů. Římský vojenský tábor Gerulata si můžete prohlédnout na pravém břehu Dunaje v Bratislave-Rusovcích, tábor Kelemantia ve vesnici Iža u Komárna byl zase předsunutou pevností na opačné straně řeky. Historii a válečné umění pak vyměňte za exponáty na ostrově moderního umění Danubiana u Bratislavy nebo se ponořte do kulturní nabídky hlavního města. ■

Jezero Mořské oko, Vihorlat
Foto: Milan Bališín

Národní park Poloniny
Foto: Filip Kulisev

Banská Štiavnica, Kalvária.
© SLOVAKIA TRAVEL, Martin Šopinec

Swap Stress for Impressive UNESCO Experiences in Slovakia

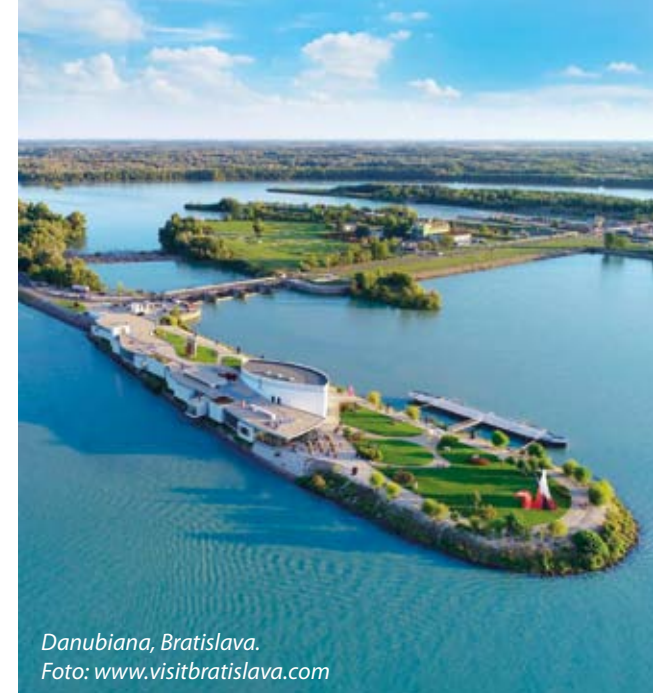
Follow in the footsteps of wolves in the Poloniny Mountains, discover the secrets of the Roman Empire or a lesser-known part of the story of the legendary Beatles. Enter a territory where new inspiration and a complete inner reboot await.

The rainforest and the Milky Way are calling you

Head to the northeast of Slovakia to Poloniny National Park. You will walk through rare beech forests listed as a UNESCO World Heritage Site. Beech trees up to 60 metres grow in the Havešová National Nature Reserve. You will be amazed by the gigantic 400-year-old fir trees in Stužice. You will enjoy a hike along the trails amidst the wild vegetation and a view of the Milky Way in Poloniny Dark-Sky Park. Wolves and bison live in the forests. You can follow them to the tri-border, where Slovakia, Poland and Ukraine meet. Or hop on a rental e-bike, head to the Sea Eye Lake in the Vihorlat Mountains, and then continue to the wooden temple in Ruska Bystra. This unique temple is one of eight wooden jewels built without a single nail that are also on the UNESCO list.

A gothic gem with a healing oasis awaits you

Enjoy a cup of coffee in the ancient bastion and send your friends a spectacular photo with the dark executioner. Thanks to its medieval authenticity, Bardejov has made it onto the UNESCO list. The square is adorned with the 500-year-old town hall. It is lined with townhouses, where Renaissance and Gothic elements have been preserved in the interiors. The dominant feature of the square is the Basilica of St Egidio (St Giles), with eleven Gothic altars and a view from the tower. Together with the centre and the fortifications, the Jewish suburb with its 18th-century synagogue is also on the UNESCO list. Bardejov was already a favourite spa destination of the Empress Sissi during the Austro-Hungarian Empire, which tells you that you will be treated royally at the local spa.

Danubiana, Bratislava.
Foto: www.visitbratislava.com

Immerse yourself in the magical alleys and secrets of a 500-year-old mine

Visitors to Banská Štiavnica will be captivated by the palace architecture, and the extensive underground is also worthy of attention. In 1627, gunpowder was used here for the first time in history when a mine shaft was mined, and the world's first technical college was founded here. You will discover the secrets of mining in the Bartolomej and Glanzenberg tunnels from 1560. Take a trip to the Štiavnica Hills to visit the 24 mining water reservoirs (tajchs). These unique technical works, which supplied water to the mines, are registered on the UNESCO list together with the town of Banská Štiavnica. Today, the water reservoirs serve as mountain swimming pools and cycling destinations. While wandering the area, you will also come across the Hollywood story of photographer Dežo Hoffmann, who worked with Ernest Hemingway and took more photographs of the Beatles than anyone else. You can spend the night in Hoffmann's birthplace.

Make a trip to the borders of the Roman Empire

Lovers of history and the art of war will be interested in places full of evidence of 400 years of Roman existence in the territory of today's Slovakia. The Danube Limes is part of the wider Roman Empire border and the most extensive UNESCO cultural site in Europe, stretching all the way to the British Isles. The Roman military camp Gerulata can be seen on the right bank of the Danube in Bratislava-Rusovce, while the Kelemantia camp in the village of Iža near Komárno was an outpost on the opposite side of the river. Swap history and the art of war for exhibits of modern art at Danubiana Island near Bratislava or immerse yourself in the cultural offerings of the capital. ■

Římský vojenský tábor Gerulata / Roman military camp Gerulata
Foto: www.visitbratislava.com

Bardejov
Foto: SLOVAKIA TRAVEL

Dřevěný chrám, Ruská Bystrá, region Košice.
Wooden temple, Ruska Bystrá, Košice Region.
Foto: Košice Región Turizmus

Bardejov
Foto: SLOVAKIA TRAVEL

Silní partneri vždy poskytují pocit stability a vytvárajú budúcnosť novej energetiky

JUDr. Naďa Hartmann, MA, LL.M., predsedníčka predstavenstva a generálna riaditeľka skupiny ESCO Slovensko. Zodpovedá za riadenie skupiny, obchodnú činnosť a externé vzťahy a marketing. ESCO Slovensko je spoločný podnik ČEZ ESCO a SPP.

Text: Vít Ruprich | Foto: ESCO Slovensko a.s. a Shutterstock

■ Na Slovensku jste lídrem v oblasti inovativních řešení energetických úspor. Kde čerpáte zkušenosti a náměty?

Silné zázemie pri vstupe na energetický trh tvorili spoločnosti s vlastnou históriou. V rámci nových oblastí nám veľmi pomohli samotní akcionári, teda ČEZ ESCO a SPP. S ich podporou a know-how sme dokázali vybudovať základňu odborníkov a odborných tímov, ktoré sa s realizáciou množstva projektov, vlastným vývojom, stále efektívnejšou kooperáciou, ako aj neustálym vzdelávaním stali skutočne bezkonkurenčnou entitou z pohľadu šírky ponuky a kvality služieb na našom trhu.

■ Jste společný podnik firem ČEZ ESCO a Slovenský plynárenský priemysel. Co Vám tato spolupráce přináší?

Silní partneri vždy poskytují pocit stability, čo je pri dnešných nečakaných zmenách v oblastiach ekonomiky, legislatívy, ale aj technického rozvoja veľkou výhodou. Aktívna spolupráca navyše umožňuje lepší prehľad a aj predstavu o blížiacich sa výzvach a teda aj čas na prípravu protiopatrení. Zároveň je to silná motivácia na rozvoj vlastných aktivít.

■ Skupina ESCO Slovensko zahrnuje několik dceřiných společností. Jaký komplexní produkt a služby nabízíte?

Naša ponuka služieb pokrýva komplexné riešenie, od konzultácií a špecifikácii reálnych potrieb klienta, návrh a realizáciu opatrení, ako aj následnú správu a servis. Spoločnosť zastrešuje aj oblasť financovania projektov. Ide o skutočne komplexnú ponuku služieb pod jednou strechou.

■ Jednou z Vašich priorit je čistá energie pro slovenské zdravotníctví. Který projekt je v tomto segmentu nejvýznamnější?

Najväčším realizovaným projektom bola rekonštrukcia fakult-

nej nemocnice s poliklinikou v Nových Zámkoch. Stála približne 5,8 milióna eur pri 7,5 ročnej návratnosti. Investície na rekonštrukciu boli riešené formou EPC, teda energetických úspor so zárukou. Pri tejto forme dodávateľ, za nás konkrétne spoločnosť e-Dome, ručí za dosiahnuté úspory, z ktorých sú následne splácané vynaložené prostriedky. Nemocnica touto modernizáciou ušetrí ročne viac ako 8150 MWh zemného plynu, takmer 1200 MWh elektriny a viac ako 40 500 m³ vody.

■ Na Slovensku v posledních měsících neúměrně roste poptávka po fotovoltaice. Proč právě tento zdroj zelené energie dominuje?

Dopyt po ekologických energetických riešeniach nielen pre domácnosti zaznamenáva rastúci trend. Samozrejme majoritným dôvodom je rast cien energií a snaha o minimalizáciu dopadu tohto rastu. Fotovoltaika je momentálne preferovaná vďaka štátnym dotáciám pre domácnosti práve na toto riešenie.

■ A je právě toto řešení, tedy fotovoltaika, vhodné pro všechny typy domácností či budov?

V prvom rade je dôležité zdôrazniť, že pre bežnú domácnosť ide o doplnkový zdroj energie, nakoľko bežné systémy dokážu pokryť spotrebu domácností iba čiastočne. Ako doplnkový zdroj však predstavujú zaujímavú energetickú alternatívu, ktorá nie je hlučná, je cenovo dostupná a jej údržba nie je náročná. To ale platí najmä pri domoch, ktoré s inštaláciou fotovoltaických panelov počítajú už pri projekte a realizácii stavby. Výber fotovoltaického riešenia je tiež vhodné podriaďiť jeho budúcemu využívaniu a zoznámiť sa aj s možnosťami batériového systému. Zaujímavou je určite aj možnosť využitia služby virtuálnej batérie, ktorú poskytujú všetci majoritní poskytovatelia energií. ■

Děkujeme za rozhovor.

Strong Partners Always Provide a Sense of Stability and Create the Future of New Energy

JUDr. Nad'a Hartmann, MA, LL.M., is Chairwoman of the Board and CEO of the ESCO Slovensko group. She is responsible for group management, business operations, external relations and marketing. ESCO Slovensko is a joint venture between ČEZ ESCO and SPP.

■ **ESCO Slovensko is a leader in the area of innovative energy saving solutions in Slovakia. Where do you get your experience and ideas?**

We entered the energy market with a strong background created by our companies and their professional history. Our shareholders themselves, i.e. ČEZ ESCO and SPP, have helped us a lot in new areas. With their support and know-how, we have been able to build a base of experts and professional teams that, with the implementation of numerous projects, our own development,

increasingly effective cooperation, as well as continuous training, have become a truly unrivalled entity in terms of breadth of offer and quality of services on our market.

■ **You are a joint venture of ČEZ ESCO and Slovenský plynárenský priemysel (or Slovak Gas Industry). What does this cooperation mean for you?**

Strong partners always provide a sense of stability, which is a great advantage in today's unexpected changes in the areas

of economy, legislation and technical development. Moreover, active cooperation offers a better overview and also provides an idea of the upcoming challenges and, therefore, time to prepare countermeasures. At the same time, it is a strong motivation to develop one's own activities.

■ **The ESCO Slovensko Group includes several subsidiaries. What comprehensive product and services do you offer?**

Our service offer covers a comprehensive solution, from consultation and specification of the client's real needs to the design and implementation of measures, as well as subsequent management and servicing. The company also covers the area of project financing. A truly comprehensive service offering under one roof.

■ **One of your priorities is clean energy for Slovak healthcare. Which project is the most important in this area?**

The largest implemented project was the reconstruction of the faculty hospital and polyclinic in Nové Zámky. The costs were approximately EUR 5.8 million with a 7.5-year return of investment. The investments for the reconstruction were solved in the form of EPC, i.e. energy savings with a guarantee. In this form, the contractor, namely e-Dome, guarantees the savings achieved, which are subsequently used to repay the funds spent. With this modernisation, the hospital will save more than 8,150 MWh of natural gas, almost 1,200 MWh of electricity and more than 40,500 m³ of water annually.

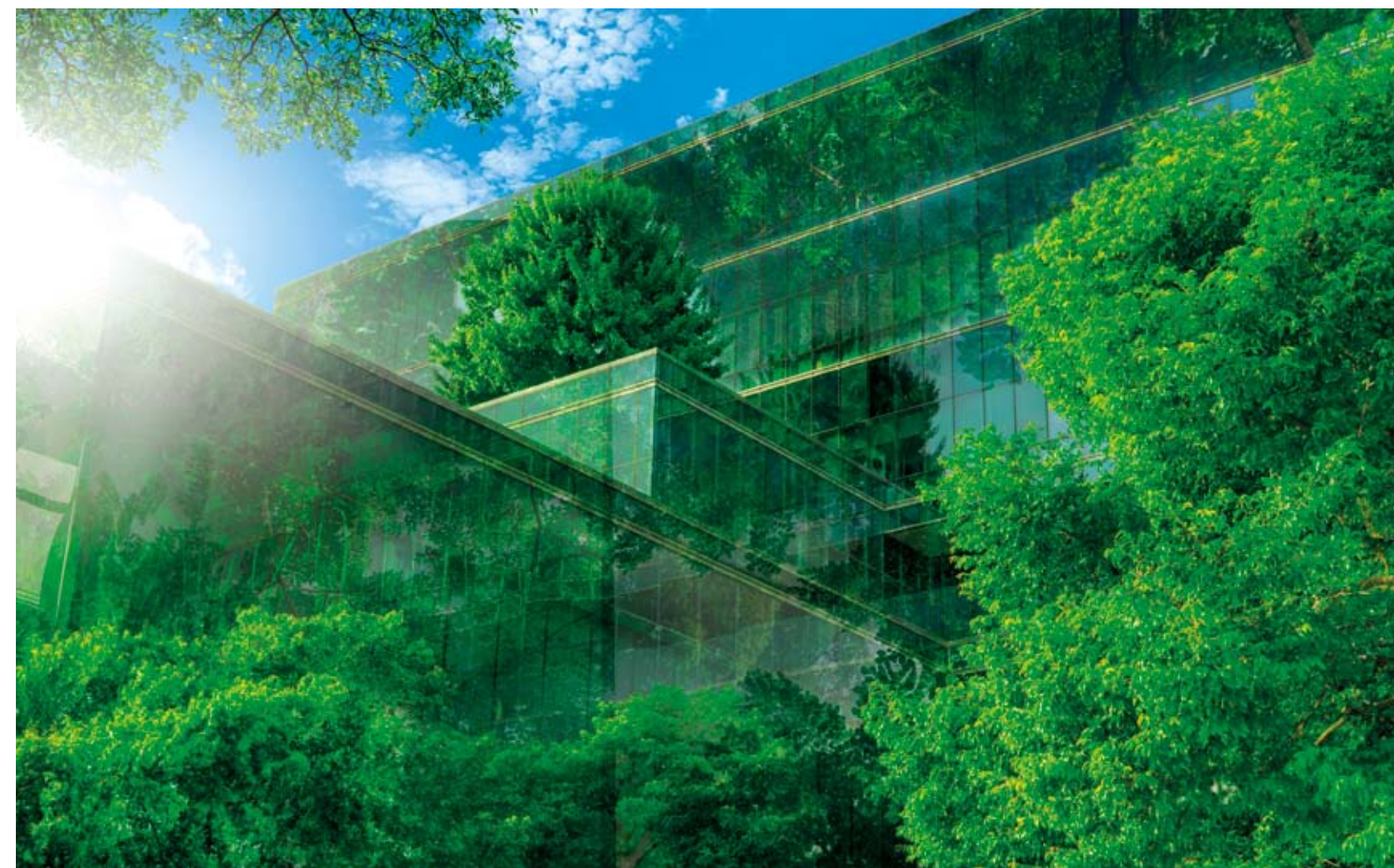
■ **The Slovak demand for photovoltaics has been growing disproportionately in recent months. Why does this particular source of green energy dominate?**

The demand for green energy solutions, not only for households, is on the rise. Of course, the main reason is the rise in energy prices and the desire to minimise the impact of this growth. Photovoltaics are currently preferred thanks to government subsidies offered to households for this very solution.

■ **And is this solution, i.e. photovoltaics, suitable for all types of households or buildings?**

First of all, it is important to stress that for the average household it is a supplementary source of energy, as conventional systems can only partially cover household consumption. However, as a supplementary source, they represent an interesting energy alternative that is not noisy, is affordable and is not difficult to maintain. However, this is particularly true for houses that already envisage the installation of photovoltaic panels in the design and construction of the building. It is also advisable to subordinate the choice of photovoltaic solution to its future use and to familiarise oneself with the possibilities of a battery system. Also, the possibility of using a virtual battery service, which is provided by all major energy providers, is certainly interesting. ■

Thank you for the interview.

Ing. Josef Suchánek, absolvent oboru Tepelná technika na VŠB-TU Ostrava. Většinu svého profesního života strávil v manažerských pozicích. Rád relaxuje v přírodě a je vášnivým včelařem. Hejtanem Olomouckého kraje je od roku 2020.

Text: redakce

Foto: archiv Olomouckého kraje

Olomoucký kraj intenzivně podporuje rozvoj inovací

Josef Suchánek – hejtman Olomouckého kraje

■ Pane hejtmane, Olomoucký kraj leží v historickém centru Moravy. Jak tato historie utváří příležitosti pro rozvoj?

Díky své poloze se v našem kraji kříží přirozené obchodní cesty a tvoří tak základ pro logistické firmy, ale také to umožňuje snazší distribuci pro ty výrobní. Z historického hlediska má v kraji velkou tradici zemědělství a potravinářská výroba, kterou se v poslední době daří některým firmám transformovat na zdravou výživu, bioprodukty nebo doplňky stravy pro sportovce. Tradiční je v kraji také strojírenství nebo metalurgie. I v těchto případech jsou zde firmy snažící se modernizovat svou výrobu. O něco hůře si vede, zejména v severní části kraje, například textilní výroba, kde byly částečně tradiční vazby bohužel zpřetrhány a současně je i pod velkým tlakem konkurence z Asie. Některé tradice se naopak snaží firmy obnovovat, například je to spolupráce s armádou. Velkou rolí z hlediska potenciálu rozvoje kraje pak hraje Univerzita Palackého v Olomouci. Její historie se odráží v oborech, které se zde vyučují, a v odbornících, které v kraji nejčastěji najdeme. Nesmíme zároveň zapomenout na turistický ruch, coby důležité odvětví, stávící na rozmanitosti kraje a aktivitách subjektů v této oblasti působících.

Možnosti rozvoje řeší Olomoucký kraj ve svém základním územním rozvojovém dokumentu, kterým jsou Zásady územního rozvoje Olomouckého kraje (ZÚR OK). Ten vymezuje priority územního plánování Olomouckého kraje, a to v oblastech soudržnosti společenství obyvatel, hospodářského rozvoje i ochrany životního prostředí. Dokument však také stanovuje podmínky pro ochranu přírodních hodnot včetně řešení územního systému ekologické stability, pro ochranu kulturních a civilizačních hodnot, pro ochranu nerostného bohatství. Zabývá se například také rozvojem rekreace a cestovního ruchu a pro možnost koncentrace ekonomických aktivit republikového a nadregionálního významu vymezují ZÚR OK strategické plochy. Nyní to jsou dvě strategické plochy, a to Přerov a Zábřeh.

■ Manažerské řízení, nejen v byznysu, ale i v samosprávě, vyžaduje racionální přístup. Jak jste připraveni na krizové řízení?

Hejtmani a hejtmanky nastupovali v listopadu 2020 do režimu krizového řízení, v některých fázích dokonce nouzového stavu, a pracují v něm v podstatě dodnes. Připomenu, že se jednalo o pandemii covidu-19, která trvala s malou přestávkou rok a půl, kdy krizové řízení v Olomouckém kraji bylo denním chlebem nejen hejtmana, ale také krajského oddělení krizového řízení, Krizového štábu Olomouckého kraje a krajské bezpečnostní rady. Po krátké době „oddechového času“ přišla po brutálním napadení Ukrajiny ruským agresorem ukrajinská krize a nutná reakce všech krajů, včetně Olomouckého. Šlo o vytvoření centra pro uprchlíky (KACPU) a celého systému řešení nově bezprecedentní situace v kraji. Aktuálně se nacházíme v energetické krizi, doprovázené dvouciferovou inflací, kterou v naší zemi dlouho nepamatujeme. Takováto průprava na krizové řízení je podle mě více než dostatečná.

■ Budoucnost je v inovacích a inovační centra jsou pólem rozvoje. Jak je kraj v této oblasti aktivní a s kým spolupracujete?

Olomoucký kraj od roku 2016 realizuje projekty Smart Akcelerátor podporované z evropských fondů, jejichž cílem je podpora rozvoje inovačního prostředí v kraji na základě takzvané RIS3 strategie Olomouckého kraje (výzkumná a inovační strategie pro inteligentní specializaci). Partnerem projektu je Inovační centrum Olomouckého kraje (ICOK), které uskutečňuje většinu odborných aktivit tohoto projektu na rozvoj inovačního prostředí. Aktuálně se připravuje další obdobný projekt, o jehož finanční podporu bude Olomoucký kraj opět žádat z evropských zdrojů. Aktualizací RIS3 strategie se v září zabývalo i Zastupitelstvo Olomouckého kraje.

V posledních zhruba dvou až třech letech se Olomoucký kraj intenzivněji snaží podpořit

inovace v kraji, respektive hospodářský rozvoj založený na inovacích a znalostech, a to na základě dalšího rozvoje aktivit v této oblasti nad rámec uvedeného projektu, zejména prostřednictvím rozvoje činnosti ICOK. Významně se také posílilo financování aktivit, které toto zájmové sdružení právnických osob realizuje, protože si jsme vědomi důležitosti podpory rozvoje aktivit tohoto typu. Přesněji inovačního centra jako klíčového aktéra pro rozvoj v této oblasti. Členem sdružení je kromě Olomouckého kraje také Univerzita Palackého v Olomouci jakožto významná instituce v oblasti výzkumu a vzdělávání v našem kraji.

Olomoucký kraj se snaží o aktivnější přístup a intenzivnější podporu rozvoje inovací, a to i ve spolupráci s jinými kraji a také ICOK spolupracuje s obdobnými inovačními centry v dalších krajích ČR. Spolupracujeme v této oblasti také na národní úrovni, a to jak s Ministerstvem průmyslu a obchodu, v jehož gesci je Národní RIS3 strategie, tak s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. V neposlední řadě považujeme za klíčovou spolupráci v této oblasti s partnery v regionu, kteří tvoří ono inovační prostředí.

■ Mezi významné oblasti cestovního ruchu patří Haná a Jeseníky. Jaký potenciál v nich vidíte a jaké projekty chcete podporovat?

Haná, střední Morava a Jeseníky mají z pohledu cestovního ruchu obrovský potenciál a Olomoucký kraj ho podporuje hned několika způsoby. Z dotačních prostředků v oblasti cestovního ruchu Olomoucký kraj podporuje nejen tradiční, ale i nové akce, které veřejnosti přibližují místní kulturu, tradice, regionální produkty, jako je například Šermířský víkend na zámku Plumlov či Tvarůžkový festival v Olomouci, ale jde i o projekty, které přispívají ke zkvalitnění infrastruktury cestovního ruchu. Obecně tedy lze říci, že Olomoucký kraj usiluje nejen o to, aby návštěvníci našeho regionu měli co vidět a zažít, ale i o to, aby přitom měli potřebné zázemí. ■

Děkujeme za rozhovor.

The Olomouc Region Intensively Supports the Development of Innovation

Ing. Josef Suchánek is a graduate of Thermal Engineering at VSB – Technical University of Ostrava. He spent most of his professional life in managerial positions. He likes to relax in nature and is a passionate beekeeper. He has governed the Olomouc Region since 2020.

■ The Olomouc Region lies in the historical centre of Moravia. How does this history shape opportunities for development?

Thanks to its location, natural trade routes cross in our region, forming a base for logistics companies and allowing easier manufacturing distribution. Historically, the region has a strong tradition of agriculture and food production, which some companies have recently been able to transform into health food, organic products or food supplements for athletes. Engineering and metallurgy are also traditional in the region. In these cases, too, companies are trying

hand, companies are trying to renew some traditions. One such example of this would be cooperation with the army. Palacký University Olomouc plays a significant role in the region's development potential. Its history is reflected in the disciplines taught here and the professionals most often found in the region. At the same time, we must not forget tourism as an important sector, which builds on the diversity of the region and the activities of the entities operating in this area.

The Olomouc Region addresses development opportunities in its basic territorial development document, the

sets out conditions for the protection of natural values, including the solution of the territorial system of ecological stability, the protection of cultural and civilisation values, and the protection of mineral resources. For example, it also deals with the development of recreation and tourism. The ZÚR OK document defines strategic areas for the possibility of concentrating economic activities of national and supra-regional importance. Currently, there are two strategic areas, namely Přerov and Zábřeh.

■ The management, not only in business but also in local government, requires a rational approach. How prepared are you for crisis management?

In November 2020, the governors and governesses entered crisis management mode, and in some phases, even a state of emergency. This is something they are still dealing with today. I will remind you that this was the COVID-19 pandemic, which lasted — with a small break — for a year and a half, when crisis management in the Olomouc Region was the bread and butter not only of the governor but also of the Regional Crisis Management Department, the Crisis Staff of the Olomouc Region and the Regional Security Council. After a short period of "respite", the Ukrainian crisis and the necessary response of all regions, including Olomouc, came after the brutal attack on Ukraine by the Russian aggressor. It was about the creation of the Refugee Centre (KACPU) and the whole system of dealing with the new, unprecedented situation in the region. We are currently in an energy crisis, accompanied by double-digit inflation, which has not been seen in this country for a long time. Such crisis preparation management is, in my opinion, more than sufficient.

Hrad Helfštýn je oblíbeným turistickým cílem v Olomouckém kraji. Foto: m-ARK
Helfštýn Castle is a popular tourist destination in the Olomouc Region. Photo: m-ARK

to modernise their production. Textile production, for example, does not perform well, especially in the northern part of the region, where traditional links have unfortunately been broken. It is also under tremendous pressure due to competition from Asia. On the other

Principles of Territorial Development of the Olomouc Region (ZÚR OK). It defines the priorities of the Olomouc Region's territorial planning in the areas of community cohesion, economic development, and environmental protection. However, the document also

■ The future lies in innovation, and innovation centres are the centre of development. How active is the region in this area, and with whom do you cooperate?

Since 2016, the Olomouc Region has been implementing Smart Accelerator projects supported by European funds to support the development of the innovation environment in the region based on the so-called RIS3 strategy of the Olomouc Region (Research and Innovation Strategy for Smart Specialisation). The project partner is the Innovation Centre of the Olomouc Region (ICOK), which carries out most of the professional activities of this project to support the development of the innovation environment. Currently, another similar project is being prepared for which the Olomouc Region will again apply for financial support from European sources. In September, the Olomouc Regional Council also discussed the update of the RIS3 strategy.

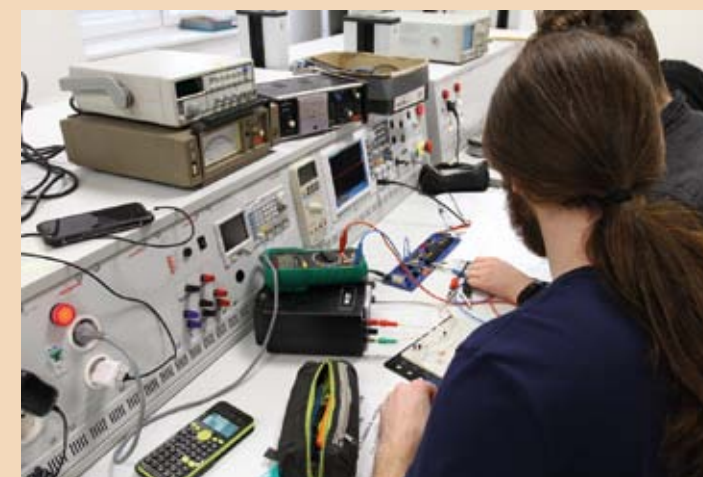
In the last two to three years, the Olomouc Region has been intensifying its efforts to promote innovation in the region, as well as economic development based on innovation and knowledge, by further developing activities in this area beyond the scope of the project, in particular, through the development of ICOK activities. The funding of activities carried out by this interest association of legal entities has also been significantly strengthened, as we are aware of the importance of supporting the development of these types of activities — more specifically, the Innovation Centre as a key actor in the development in this area. In addition to the Olomouc Region, Palacký University in Olomouc is also a member of the association as an important institution in the field of research and education in our region.

The Olomouc Region is trying to take a more active approach and intensively support the development of innovations, also in cooperation with other regions. Moreover, the ICOK is also cooperating with similar innovation centres in other regions of the Czech Republic. We are also cooperating in this area at the national level with the Ministry of Industry and Trade (responsible for the National RIS3 Strategy) and the Ministry of Education, Youth and Sports. Last but not least, we consider cooperation in this area with partners in the region, who form the innovation environment, to be crucial.

■ The Haná and Jeseníky Mountains are among the important tourism areas. What potential do you see in them, and what projects do you want to support?

Haná, Central Moravia and the Jeseníky Mountains have vast tourism potential, and the Olomouc Region supports it in several ways. The Olomouc Region supports not only traditional but also new events that bring local culture, traditions and regional products closer to the public, such as the Fencing Weekend at Plumlov Castle or the "Olomoucké tvarůžky" Cheese Festival in Olomouc. It also supports projects that contribute to improving the tourism infrastructure. In general, it can be said that the Olomouc Region strives not only to ensure that visitors to our region have something to see and experience but also that they have the necessary facilities. ■

Thank you for the interview.

Pro Olomoucký kraj jsou klíčové oblasti vzdělávání, inovace, výroba a zemědělství. Foto: archiv OK

Education, innovation, production, and agriculture are key areas for the Olomouc Region. Photo: Olomouc Region archives

Jsmo schopni zajistit našim zákazníkům velmi výhodné ceny elektrické energie

Cyril Svozil, zakladatel firmy FENIX Group, patří k prvním porevolučním podnikatelům. Své podnikání založil na solidnosti, vstřícnosti a nápadi-
tosti. Od začátků podnikání patří k jeho prioritám západní Evropa. Ener-
getickou krizi vidí jako příležitost a inovativní myšlení vložil do energe-
tického konceptu FENIX. Jeho manažerské a podnikatelské schopnosti
byly oceněny v mnoha soutěžích.

Text: redakce

Foto: FENIX Trading s.r.o.

■ **Pane majiteli, letos Vaše společnost Fenix Trading s.r.o. obdržela ocenění „Nejstabilnější firma ČR“, a to nebylo jediné ocenění v letošním roce. Co to znamená pro Vás osobně a jaké manažerské priority vyznáváte?**

Toto ocenění udělené nejznámější ratingovou agenturou Dun & Bradstreet je skutečným vyznamenáním naší firemní strategie a kultury! Hodnoty firmy jsou obsaženy v tzv. Desateru, které vzniklo již před 32 lety a nic bych na něm neměnil ani v současnosti. Vyznává tradiční hodnoty s jednoznačnou orientací na zákazníka a uspokojování jeho potřeb, serióznost v obchodních i osobních vztazích a zaměření na dlouhodobý rozvoj! Dnes to zní trochu archaicky, neboť v současné podivné době je zákazník více a více mimo rozhodování, rozhodují za něj státní a nadnárodní regulace určující, co je a není pro něho dobré a vhodné! Do hledáčku zejména velkých korporací se dostávají zcela jiná témata než uspokojování potřeb zákazníků! V naší firmě však stále ještě žije starý dobrý kapitalismus a věřím, že se k němu časem vrátí i EU!

■ **Nabízíte komplexní sortiment elektrického vytápění a tvrdíte, že jen „Slunce to umí lépe“. V čem spočívá tato komplexnost?**

S téměř 33letou historií jsme již skutečně tradiční výrobce elektrických topných sá-

lavých systémů a tyto výrobky exportujeme do 72 zemí na všech kontinentech! Od roku 2013 se zabýváme i tzv. komplexním řešením shrnutým pod názvem „Energetický koncept Fenix“! Již od této doby se

„V naší firmě však stále ještě žije starý dobrý kapitalismus a věřím, že se k němu časem vrátí i EU!“

totalitně řešil problém, který zejména v Evropě dominuje současnosti. Energetická krize způsobená naprosto šílenou politikou EU (Green Deal) i chováním největší země EU – Německa (Energiewende). Bylo jasné, že nejen energie v Evropě řádově bude dražší, ale že jí bude i kritický nedostatek (očekávám již tuto zimu).

Proto jsme přišli s konceptem plně elektrifikované energeticky úsporné budovy vybavené vlastní výrobou energie (FVE) a bateriovým úložištěm umožňujícím 100% využití vlastní energie a hladké přežití i v době výpadků proudu. V současnosti jsme tento systém adaptovali na šestinásobné zvýšení cen elektrické energie ak-

tivním využitím tzv. denního spotového trhu s elektřinou, kdy systém energie nejen automaticky nakupuje v nejvýhodnějších hodinách, ale dokonce v nejvyšších tarifech energie do sítě prodává! Tím jsme schopni zajistit našim zákazníkům velmi výhodné ceny elektrické energie prakticky na úrovni 90. let pro celý dům, tedy i pro jejich elektrické vytápění!

■ **Jste v podstatě evropská firma. Letos jste otevřeli nový výrobně-obchodní závod na Slovensku. Jak se na Slovensku podniká?**

Filiálku na Slovensku jsme založili již v roce 1993, kdy se ukázalo, že po rozdělení federace nebude možné obsluhovat významný slovenský trh z České republiky. V průběhu významných Dzurindových reforem vytvářejících pro podnikatelské aktivity na Slovensku velmi dobré prostředí jsme se rozhodli původní obchodní část rozšířit i o vlastní výrobu. Tato část se v průběhu let rozrůstala a časem začala dodávat své výrobky i do sítě holdingu Fenix, který má své výrobní a obchodní filie v 9 evropských zemích a své výrobky prodává na všech kontinentech. Rozhodnutí o výstavbě nového závodu padlo před třemi lety, kdy jsme koupili vhodný areál, a výstavba byla dokončena v červnu letošního roku. Výrobní kapacity se tak na Slovensku více než zpětinásobily. ■

Děkujeme za rozhovor.

We Are Able To Provide Our Customers with Very Favourable Prices of Electricity

Cyril Svozil, founder of the FENIX Group, is one of the first post-revolutionary entrepreneurs. He based his business on solidity, obligingness and inventiveness. Since the beginning of his business, Western Europe has been one of his priorities. He sees the energy crisis as an opportunity and has put his innovative thinking into the FENIX energy concept. His management and entrepreneurial skills have been recognised in numerous competitions.

■ **This year, your company Fenix Trading s.r.o. received the award “The most stable company in the Czech Republic”, and this was not the only award this year. What does it mean for you personally and what are your managerial priorities?**

This award from Dun & Bradstreet, the most renowned rating agency, is a true recognition of our corporate strategy and culture! The company's values are contained in the so-called Ten Commandments, which were created 32

years ago, and I would not change anything about them today. It espouses traditional values with a clear focus on the customers and meeting their needs, seriousness in business and personal relationships, and a focus on long-term development! Nowadays, it sounds a bit archaic, because in these strange current times, customers are more and more removed from the decision-making process, with state and supranational regulations determining what is and is not good and appropriate for them! The focus of large corporations,

in particular, is completely different from meeting the needs of customers! However, good old capitalism is still alive in our company, and I believe that the EU will return to it in time!

■ **You offer a comprehensive range of electric heating and claim that “only the sun can do it better”. What makes it comprehensive?**

With almost 33 years of history, we are a truly traditional manufacturer of electric

radiant heating systems, and we export these products to 72 countries on all continents! Since 2013, we have also been working on the so-called comprehensive solution summarised under the name “Fenix Energy Concept”! Ever since then, a problem has been looming which dominates the present day, especially in Europe: the energy crisis caused by the absolutely insane EU policy (i.e. the Green Deal) coupled with the behaviour of the largest EU country – Germany (i.e. with Energiewende, or “energy turnaround”). It was clear that not only would energy in Europe be significantly more expensive, but also that there will be a critical shortage (which I already expect this winter).

That is why we came up with the concept of a fully electrified, energy-efficient building equipped with its own power generation (PV) and battery storage allowing 100% use of its own energy and smooth survival even during power outages. We have now adapted this system to the six-fold increase in electricity prices

and by actively using the so-called daily spot electricity market, where the system not only automatically buys energy at the most favourable hours, but even sells energy to the grid at the highest tariffs! In this way, we are able to provide our

“However, good old capitalism is still alive in our company, and I believe that the EU will return to it in time!”

customers with very favourable electricity prices practically at the level of the 90s for the whole house, including their electric heating!

■ **You are essentially a European company. This year, you opened a new production and sales plant in Slovakia. How is business in Slovakia?**

We established a branch in Slovakia in 1993, when it became clear that after the division of the Federation, it would not be possible to serve the important Slovak market from the Czech Republic. In the course of Dzurinda's significant reforms, which created a very good environment for business activities in Slovakia, we decided to expand the original business part with our own production. This part grew over the years and eventually started to supply its products to the Fenix holding network, which has production and sales branches in nine European countries and sells its products on all continents. The decision to build a new plant was made three years ago, when we purchased a suitable site, and construction was completed in June of this year. Consequently, the production capacity in Slovakia has increased more than fivefold. ■

Thank you for the interview.

Filiálka spoločnosti FENIX Group na Slovensku. The FENIX Group branch in Slovakia.

Genius loci Dolní Moravy tkví nejen v samotném místě, ale i ve výjimečných službách

Tomáš Drápal se v oblasti cestovního ruchu pohybuje celý profesní život. Pracoval ve vedení několika resortů a od roku 2017 působí v resortu Dolní Morava, kde se úspěšně podílí na budování jeho světovosti.

Text: redakce | Foto: Horský resort Dolní Morava

**HORSKÝ RESORT
Dolní Morava**

■ Jeseníky nabízejí nepřeberné množství zážitků a čisté přírody. Daří se Vám na Dolní Moravě skloubit hlad po zážitcích se zachováním krásy hor?

Pohoří Králický Sněžník i Jeseníky jsou skutečně překrásné. Každý si v těchto horách najde „to své“ kdykoliv během roku. Příroda nás zde obklopuje skutečně všude kolem. My jsme na Dolní Moravě vytvořili středisko uprostřed těchto hor, kde se snoubí hned několik světů. Vybuodovali jsme zde zázemí poskytující různé formy vyžití, zábavy, jedinečných zážitků i nezbytné infrastruktury, bez kterých dnes už jako návštěvník horského střediska fungovat zkrátka nechcete. Tedy zázemí pro rodiny s dětmi, teambuilding, zážitky pro aktivní lidi, milovníky adrenalinu či jednoduše pro každého, kdo se chce po celém dni v přírodě dobře najíst, napít a vrátit se zpět domů s pocitem příjemně stráveného dne v našem regionu. Nabídka zážitků v našem resortu je z hlediska České republiky, ale i celé střední Evropy skutečně jedinečná. Nejkrásnější na tom všem však zůstává, že postačí popojít doslova pár metrů od hlavních turistických cílů a jste uprostřed překrásné přírody, bez lidí, bez starostí.

■ Blíží se zima. Co můžete nabídnout široké komunitě manažerů s jejich rodinami?

I v zimě se snažíme nabízet návštěvníkům něco navíc. Genius loci Dolní Moravy tkví nejen v samotném místě, ale také v pestrosti a snadné dostupnosti kvalitních služeb. Vše začíná již hodinu před spuštěním

sjezdovek pro veřejnost, kdy si můžete díky zážitku „První stopa“ se svými blízkými vykouzlit první oblouky do parádně upraveného svahu, k tomu si zapůjčit nejnovější lyžařské vybavení a na závěr tohoto zážitku královsky posnídat v horské restauraci. Nabídka aktivit nejen pro rodiny s dětmi pokračuje v podobě skvěle upravených více než 10 km sjezdovek a k tomu snow park, úctyhodná crossová trať a dětmi oblíbená část fun trails, kde na velkých klopených zatáčkách, boulich či dokonce ve dvou podzemních tunelech zažívají své nejkrásnější chvíle na lyžích. Přes den je možné předat děti do lyžařské školy, zajezdit si na bobové dráze, nechat se lanovkou převést na Stezku v oblacích či zdolat nejdelší visutý most na světě. Jakmile se setmí,

tak se naše středisko podruhé nadechne a nabízí zážitky z večerního sáňkování na osvětlené trati dlouhé přes 2,5 km, dále večerní jízdy na bobové dráze a pocho-pitelně nesmí chybět večerní lyžování na sjezdovce přímo naproti Wellness hotelu Vista. Večerní zážitky v podobě organizovaných výšlapů na sněžnicích či skialpech.

„Nabídka zážitků v našem resortu je z hlediska České republiky, ale i celé střední Evropy skutečně jedinečná.“

Zakončení dne na horské chatě Slaměnka má své neopakovatelné kouzlo a je poslední „tečkou“ za nabitým zimním dnem na Dolní Moravě.

■ Stezka v oblacích, Sky Bridge vás vynesly do výšin v oblasti cestovního ruchu. Kde hledáte další vize?

Všechny projekty, které na Dolní Moravě provozujeme, včetně Stezky v oblacích či Sky Bridge 721, navazují jeden na druhý. Od toho nejmenšího dětského parku pro děti až po ten nejdelší visutý most na světě. Není vždy nezbytné přicházet pouze s velkými projekty, abychom se posunuli dál nebo výš. To si také uvědomujeme, a proto pracujeme i na maličkostech, které nás jako středisko posunou dál. Naše vize je už několik let stejná, a sice přinášet hory zážitků a být první volbou pro rodinnou dovolenou. Myslím, že se nám to daří, a jsme na to také hrdí. ■

Děkujeme za rozhovor.

The Genius Loci of Dolní Morava Lies Not Only in the Place Itself but Also in the Exceptional Services

Tomáš Drápal has been in the tourism industry all his professional life. He has worked in the management of several resorts. Since 2017, he has been working in the Mountain Resort Dolní Morava, where he has successfully contributed to building its world-class character.

■ **The Jeseníky Mountains offer a wealth of experiences and pure nature. Are you managing to combine the hunger for experiences with the preservation of the beauty of the mountains in Dolní Morava?**

The Králický Sněžník and Jeseníky Mountains are truly beautiful. Everyone will find what they are looking for in these mountains at any time of the year. Nature is all around us here. In Dolní Morava,

we have created a resort in the middle of these mountains where several worlds come together. We have built facilities here providing various forms of entertainment, unique experiences, and the necessary infrastructure, which has become an indispensable part of a visit to a mountain resort today. Facilities for families with children, teambuilding, experiences for active people, adrenaline lovers, or simply for anyone who wants to eat well, drink well and

Even in winter, we try to offer visitors something extra. The genius loci of Dolní Morava lies not only in the place itself but also in the variety and easy accessibility of quality services. It all starts just an hour before the slopes open to the public when you can take your first turns on the beautifully groomed slope with your loved ones thanks to the “First Ski Run” experience, rent the latest ski equipment, and have a royal breakfast in the mountain restaurant at the end of the experience. The range of activities for families and children continues with more than 10 km of perfectly groomed slopes, a snow park, a cross track, and the fun trails — a favourite with children, where they can experience their best skiing moments on big twisted turns, bumps or even in two underground tunnels. During the day, you can take your children to the ski school, ride the bobsled, take the cable car to the Sky Walk or climb the world’s longest suspension bridge. Once it gets dark, our resort takes a second breath. It offers the experience of evening sledging on an illuminated track over 2.5 km long, as well as evening rides on the bobsleigh run and, of course, not to be missed, night skiing on

the slope directly opposite the Wellness Hotel Vista. Evening experiences in the form of organised hikes on snowshoes or alpine skis ending at the Slaměna mountain chalet have their unique charm. They are a great way to close a busy winter day in Dolní Morava.

■ **The Sky Walk and the Sky Bridge have taken you to great heights in the tourism industry. Where are you looking for your next vision?**

All of the projects we run in Dolní Morava, including the Sky Walk and Sky Bridge 721, follow from one another. From the smallest children’s park to the longest suspension bridge in the world. It is not always necessary to only come up with big projects to go further or higher. We realise that too, which is why we work on the little things that will take us further as a resort. Our vision has been the same for several years now, to bring mountains of experiences and to be the first choice for family holidays. I think we are succeeding, and we are proud of that. ■

Thank you for the interview.

return home with the feeling of a pleasant day spent in our region. The range of experiences on offer at our resort is truly unique in the Czech Republic and the whole of Central Europe. The best part of it all, however, is that all you have to do is literally walk a few metres from the main tourist destinations and you are in the middle of beautiful nature, without people and without worries.

■ **Winter is coming. What can you offer the broader community of managers and their families?**

Letní festivalová sezona je pomalu za námi. Jak ji hodnotíte? Prozradíte nám své plány na rok 2023?

Doc. Igor Františák, Ph.D.

ředitel a dramaturg Svatováclavského hudebního festivalu

Director and Dramaturge of the St Wenceslas Music Festival

Devatenáctý ročník Svatováclavského hudebního festivalu byl opět velkým svátkem duchovní a staré hudby v našem regionu. Hudební maraton 33 koncertů, které probíhaly v nejrůznějších kostelích celého Moravskoslezského kraje, jsme zahájili v pátek 2. září v Ostravě a již v tu chvíli jsem musel s velkou radostí konstatovat, že letošní zájem o naše festivalové koncerty byl mimořádný. Řada koncertů byla totiž z velké části vyprodána již v předprodeji, což celému festivalovému týmu dodávalo energii i smysl.

V roce 2023 bude SHF slavit dvacáté jubileum. A již nyní můžu prozradit, že přestože dojde k redukci počtu festivalových koncertů, tak máme předjednaný špičkové umělce i netradiční projekty. Namátkou můžu uvést nový projekt Pražského komorního baletu či „narozeninový“ koncert k životnímu jubileu vynikajícího sbormistra a skladatele Petra Fialy v podobě závěrečného koncertu, na kterém uvedeme vedle jeho Stabat mater Janáčkovu Glagolskou mši.

The nineteenth year of the St Wenceslas Music Festival was once again a great celebration of sacred and early music in our region. The musical marathon of 33 concerts, which took place in various churches throughout the Moravian-Silesian Region, started on Friday, 2 September in Ostrava. Even then, at that moment, I was very happy to say that this year's interest in our festival concerts was extraordinary. Many concerts were already largely sold out in advance during the pre-sale, which gave energy and purpose to the whole festival team.

In 2023, the St Wenceslas Music Festival will celebrate its 20th anniversary. And I can already reveal that although there will be a reduction in the number of festival concerts, we have preliminarily arranged for top artists and prepared non-traditional projects. For example, I can mention a new project by the Prague Chamber Ballet or the "birthday" concert for the jubilee of the outstanding choirmaster and composer Petr Fiala in the form of a final concert, in which we will perform, alongside his Stabat Mater, Janáček's Glagolitic Mass.

Pavel Kysilka

prezident a předseda Správní rady festivalu Smetanova Litomyšl

President and Chairman of the Board of the Smetana's Litomyšl Festival

Letošní ročník festivalu Smetanova Litomyšl patřil jak v historii festivalu, tak i mezi ostatními velkými českými festivaly k nejspěšnějším. Jedním z faktorů tohoto úspěchu byla dramaturgie ročníku zastřešená tématem „...a znovu láska“. Bylo to pro posluchače, diváky i muzikanty zasloužené pohlázení po dvou trpkých covidových letech. Skvělý byl i doprovod, který hudbě připravily desítky výstav v rámci Smetanovy výtvarné Litomyšle v čele opět s Plánem B, tedy intervencí objektů do exteriéru nádherného města. Téma a program pro rok 2023 je samozřejmě hotový a na jaře s nimi seznámíme veřejnost. Ale již delší dobu intenzivně a s radostí pracujeme i na ročníku 2024, kdy bude celý hudbymilovný svět slavit dvousté výročí litomyšlského rodáka Bedřicha Smetany.

This year's edition of the Smetana's Litomyšl festival was one of the most successful in the history of the festival and among other large Czech festivals. One of the factors for this success was the dramaturgy of the year, which was covered by the theme "...and love again". It was a well-deserved caress for listeners, spectators and musicians after two bitter years of COVID-19. The dozens of exhibitions which accompanied the music as part of the framework of Smetana's Creative Litomyšl were also wonderful, and headed again by Plan B, i.e. the intervention of objects into the exterior of the beautiful town. The theme and programme for 2023 are, of course, ready, and we will present them to the public in the spring. But for a long time, we have also been working intensively and with pleasure on the 2024 edition, when the whole music-loving world will celebrate the bicentenary of Litomyšl native Bedřich Smetana.

The Summer Festival Season Is Slowly Coming to an End. How Do You Evaluate It? Can You Tell Us Your Plans for 2023?

Mgr. Jaromír Javůrek, Ph.D.

ředitel Mezinárodního hudebního festivalu Leoše Janáčka

Director of the Leoš Janáček International Music Festival

Po dvou těžkých letech covidových přišel s velkými nadějemi očekávaný rok 2022. Žel 24. únor tyto naděje zcela zhatil. MHF Leoše Janáčka proběhl v plném plánovaném rozsahu a v některých aspektech překonal své předcházející ročníky. Např. proběhly tři zahraniční symfonické koncerty. Po letech mohli festivaloví posluchači slyšet cembalo, které rozezněl světový interpret Jean Rondeau...

Jedinou vadou na kráse byla návštěvnost, která zdaleka nedosáhla úrovně r. 2019. Na rok 2023 je připraven opět velmi zajímavý program, který otevře tradičně Janáčkovu Sinfonietta tentokrát v podání Janáčkovy filharmonie Ostrava 1. 6. Poslední festivalové tóny zazní v Hukvaldech, v kostele sv. Maxmiliána 1. 7.

Pro milovníky klasické hudby bude připraven vánoční balíček tří koncertů. Program celého festivalu bude zveřejněn v lednu, ale již nyní můžeme prozradit hostování České filharmonie, jihokorejských umělců a chybět nebudou ani zajímavé ostravské premiéry.

After two difficult years of COVID-19, 2022 arrived with high hopes. However, 24 February dashed those hopes completely. The Leoš Janáček International Music Festival took place in its full planned scope and, in some aspects, surpassed its previous editions. For example, three foreign symphony concerts were performed. And after many years, the festival audience could hear the harpsichord played by the world-class performer Jean Rondeau... The only blemish was the attendance, which was far from 2019's level.

A very interesting programme has been prepared for 2023, which will open traditionally with Janáček's Sinfonietta, this time performed by the Janáček Philharmonic Ostrava on 1 June. The last festival notes will be heard in Hukvaldy, in the Church of St Maximilian, on 1 July. A Christmas package of three concerts will be prepared for lovers of classical music. The programme of the whole festival will be published in January, but we can already announce guest appearances by the Czech Philharmonic, South Korean artists, and captivating Ostrava premieres.

MgA. Gabriela Rachidi

ředitelka Festivalu Krumlov

Director of Festival Krumlov

Splněným snem byl návrat na zámecké jezírko po 27 letech, kde velkolepý zahajovací koncert otevřel letošní festival, který se po dvou letech vrátil do letního termínu. Velmi si proto ceníme partnerské a divácké podpory, která nás ani přes složitost doby nepouští. Děkujeme!

Budeme i nadále propojovat koncerty výjimečných interpretů s unikátní scénografií akcentující genia loci Českého Krumlova. Dále rozvíjíme program Festivalové zóny, která nabízí prostor k vystoupení nejen lokálním umělcům a je otevřena pro všechny zdarma. Festival tak chceme ještě více přiblížit místním a návštěvníkům města, aby se u nás zastavil i ten, kdo je dosud přesvědčen, že klasický koncert není pro něho.

A dream come true was the return to the castle pond. A spectacular opening concert opened this year's festival there after 27 years. The festival returned to the summer date after two years, and we greatly appreciate the support of our partners and the audience, which has not left us despite the difficult times. Thank you!

We will continue to combine concerts of exceptional performers with unique scenography accentuating the genius loci of Český Krumlov. We are also developing the Festival Zone programme, which offers space for performances not only to local artists and is open to everyone free of charge. We want to bring the festival even closer to locals and visitors to the town so that even those who are still convinced that a classical concert is not for them will come to visit us.

Svatováclavský hudební festival – koncert v kostele je zážitek

shf 2022
svatováclavský
hudební
festival

Igor Františák

Jeden z pěti největších festivalů klasické hudby, který se specializuje na duchovní a tzv. starou hudbu, tradičně realizuje více než třicet koncertů v rámci září, další třicítka pak i během roku po celém Moravskoslezském kraji. Kvalitní dramaturgický výběr, ale i financování jsou přímo závislé na péči jeho ředitele **Igora Františáka** – jinak vynikajícího klarinetisty, pedagoga a hudebního režiséra.

Text: redakce

Foto: copyright SHF – Ivan Korč

■ **Před pár dny skončil Váš velice úspěšný „hudební maraton“ 33 koncertů ve 26 dnech a 18 obcích. Jak jej hodnotíte Vy? A máte již jasnou představu o jubilejním ročníku SHF 2023?**

Během uplynulých 19 let jsme díky SHF a celoročnímu cyklu Hudební výlety zrealizovali zhruba 1200 koncertů, masterclass světově uznávaných interpretů, workshopy pro děti, filmy, besedy i výstavy... V pandemii jsem naštěstí dokázal zavčas zareagovat a v obou letech jsme nemuseli rušit či streamovat ani jeden koncert. Snažíme se SHF stále posouvat a letošní ročník byl jistým způsobem zlomovým, jelikož jsme realizovali historicky

nejnákladnější koncert SHF s absolutní pěveckou špičkou Elinou Garančou. Přes prvopočáteční obavy se to ukázalo jako dobrý tah, protože tyto světové hvězdy jsou velkým magnetem jak pro zahraniční publikum, tak pro region, a to přestože nejlepší vstupenky stály desetinásobně víc než standardní vstupenky na naše velké projekty, koncert byl téměř vyprodáný.

Chystaný jubilejní ročník jsem pojal jako ohlédnutí za tím nejlepším, co jsme v uplynulých letech zrealizovali. V prvé řadě si vážím našich rezidenčních těles – Collegia 1704 s Václavem Luksem, Collegia Mariana s Janou Semerádovou a Českého filharmonického sboru Brno s Petrem Fialou. Právě pan skladatel a dirigent Fiala

bude v příštím roce slavit osmdesátiny a my bychom mu chtěli věnovat závěrečný koncert, na kterém zazní jeho *Stabat Mater* a *Glagolská mše* Leoše Janáčka.

Dospěl jsem také k zásadnímu rozhodnutí redukovat počet koncertů. Samotných ostravských koncertů jsme každoročně v září realizovali 15, ale tím pádem jsme „sami sobě vytvářeli silnou konkurenci“, navíc ve chvíli, kdy startuje filharmonická i divadelní sezona. I přes snížení počtu koncertů na 20 + se budeme řadit mezi největší festivaly v ČR. A to je zcela zásadní. Upřímně doufám, že se v příštích letech budeme s projekty, které nejsou ryze duchovní, postupně přesouvat i do nového ostravského koncertního sálu od snad nejslavnějšího akustika světa, mistra Toyoty, na který se velice těším.

■ Jakým způsobem je vlastně financován Váš festival?

Jsmo neziskovou organizací založenou roku 2003. Systém financování je dán tím, že nejsme příspěvkovou organizací zřizovanou městem či o. p. s. Jsme závislí na grantovém systému, kdy největším příspěvatelem je statutární město Ostrava, u kterého máme velké štěstí, že jsme už podruhé získali víceletý grant. Máme tak možnost s větším předstihem plánovat velké projekty, kdy máme zajištěné financování na čtyři roky dopředu. Dalším je Moravskoslezský kraj, který se snaží příspěvek i přes momentální situaci navyšovat. Velice jsme se díky němu posunuli v projektu Hudební výlety, kterým výrazným způsobem zvyšujeme kulturní turismus v regionu, protože dopad koncertů, které realizujeme nejen v kos-

telích, ale také v historických a technických památkách, je celoregionální. V neposlední řadě jsme podporováni Ministerstvem kultury, kdy již několik let spadáme do sekce „festivalů v profesionálním umění“, kde je nás kolem osmi. Zbytek financování je dán ze vstupného od sponzorů a příspěvatelem, kterých v našem regionu, bohužel, nenarůstá. Tito sponzoři si uvědomují, že náš festival je jedním z projektů, který změnil tvář našeho postkomunistického regionu a zanechal opravdu velkou stopu. Začíná fungovat také Klub přátel SHF, kdy nás mohou podpořit i jednotlivci.

Rozpočet SHF se pohybuje v poslední době kolem 11 milionů, který je ve srovnání s velikostí a významem jiných našich festivalů poloviční, v některých případech dokonce třetinový... Tímto jsem nucen „ekonomicky redukovat“ veškeré náklady, které s tím souvisí. Samotný festivalový tým má v posledních letech pouze tři pracovníky, a to ještě na částečné úvazky. Ve srovnání s jinými festivaly, kdy běžně mají pět, ale obvykle i deset a víc lidí... Za tu dobu jsme se to již naučili balancovat tak, aby především kvalita festivalu nebyla ničím dotčena a celoroční práce ve shánění partnerů a barterů nám umožňuje realizovat SHF v této, dovoluji si říci, pompézní podobě a s obrovskou celorepublikovou prezentací. Za tu jsme vděční především euroAWK a bez jejich pomoci bychom si v žádném případě nemohli dovolit tuto velkorysou reklamu, která nám běžela už od března. ■

Děkujeme za rozhovor.

St Wenceslas Music Festival – a Concert in a Church Is an Experience

One of the five largest classical music festivals specialising in sacred and early music, it traditionally holds more than thirty concerts in September and another thirty during the year throughout the Moravian-Silesian region. The quality of the dramaturgical selection and the funding are directly dependent on the care of its director, **Igor Františák** – otherwise an excellent clarinetist, teacher and musical director.

■ **A few days ago, your very successful “music marathon” of 33 concerts in 26 days and 18 villages ended. How do you evaluate it? And do you already have a clear idea about the jubilee edition of St Wenceslas Music Festival (SWMF) 2023?**

Over the past 19 years, thanks to the SWMF and the year-round Music Trips series, we have carried out approximately 1,200 concerts, masterclasses by world-renowned performers, workshops for children, films, talks and exhibitions... Fortunately, I was able to react in time during the pandemic, and in both years, we did not have to cancel or stream a single concert. We are always trying to push SWMF forward, and this year was, in a way, a turning point as we carried out the most expensive SWMF concert ever with one of the absolute finest singers, Eliná Garanča. Despite

initial concerns, this turned out to be a good move as these global stars are a great magnet for both international audiences and the region, and even though the best tickets cost ten times more than standard tickets for our big projects, the concert was almost sold out.

I have approached the upcoming jubilee edition as a look back at the best of what we have accomplished in the past years. First of all, I appreciate our resident ensembles – Collegio 1704 with Václav Luks, Collegio Mariana with Jana Semerádová, and the Czech Philharmonic Choir Brno with Petr Fiala. The composer and conductor Petr Fiala will celebrate his 80th birthday next year, and we would like to dedicate the final concert, which will feature his *Stabat Mater* and Leoš Janáček's *Glagolitic Mass*, to him.

I also made a fundamental decision to reduce the number of concerts. We used to perform 15 concerts in Ostrava alone every September, but this way, we "created strong competition for ourselves". Moreover, it is the time when the philharmonic and theatre season starts. Despite reducing the number of concerts to 20+, we will be among the biggest festivals in the Czech Republic. And that is essential. I sincerely hope that in the coming years, we will gradually move our projects that are not purely spiritual to the new concert hall in Ostrava by perhaps the most famous master acoustician in the world, Yasuhisa Toyota. I am looking forward to it very much.

■ How is your festival financed?

We are a non-profit organisation founded in 2003. The funding system is determined by the fact that we are not a contributory organisation established by the city or a charitable trust. We depend on the grant system, where the most significant contributor is the Statutory City of Ostrava. We are fortunate to have received a multi-year grant for the second time. We have the opportunity to plan large projects and have secured funding for four years in advance. Another contributor is the Moravian-Silesian Region, which is trying to increase its contribution despite the current situation. Thanks to it, we have made great strides in the Musical Trips project. This project is significantly increasing cultural tourism in the region because the impact of the concerts we perform not

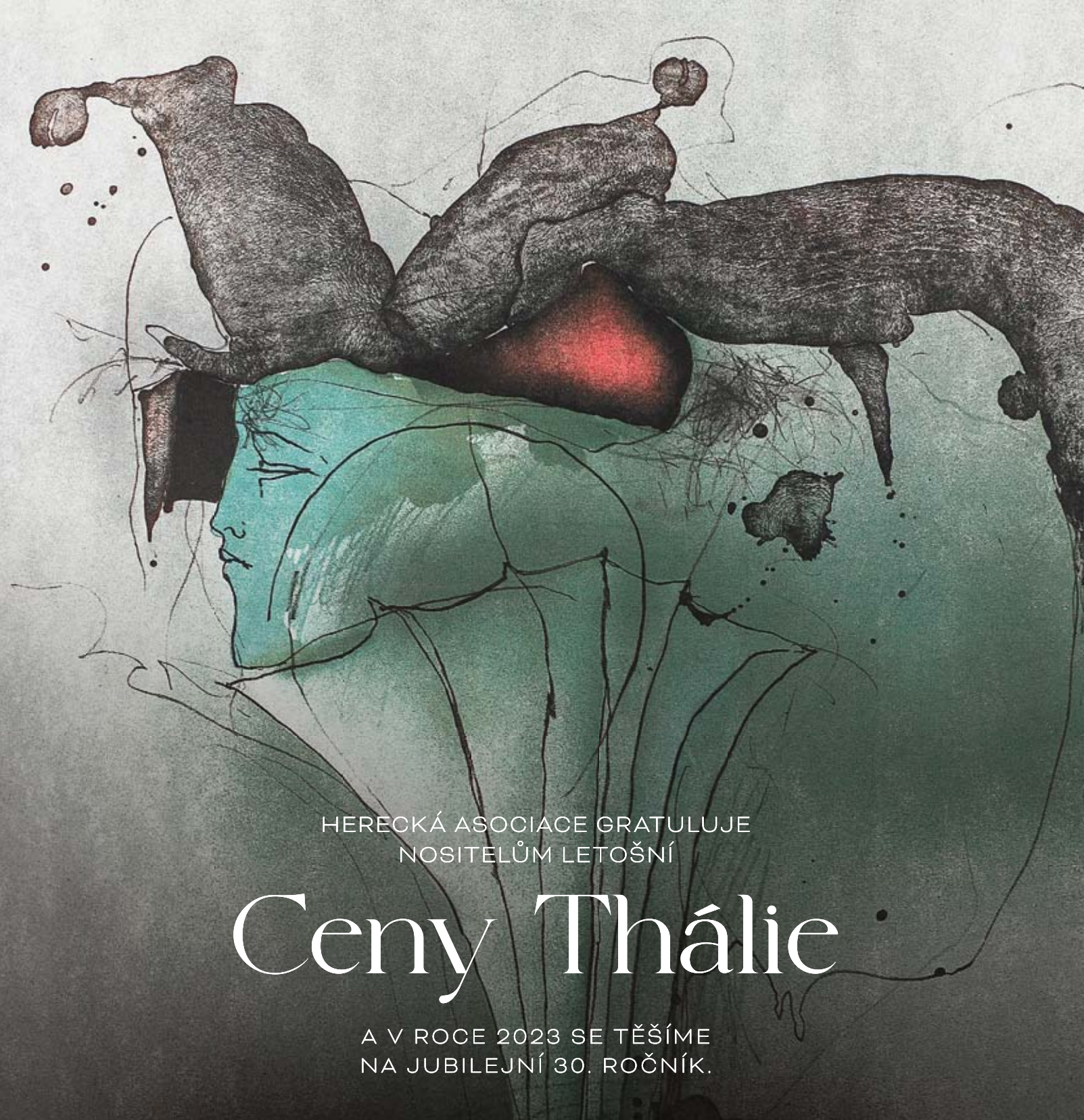
only in churches but also in historical and technical monuments is region-wide. Last but not least, the Ministry of Culture supports us as well. For several years, we have fallen under the "festivals in the professional arts" section, where there are around eight of us. The rest of the funding comes from admission fees, sponsors and contributors; unfortunately, their numbers are not increasing in our region. These sponsors realise that our festival is one of the projects that has changed the face of our post-communist region and left a really big mark. Friends of SWMF Club, where individuals can support us, is also starting to function.

The SWMF budget has recently been around 11 million, which is half the size and importance of our other festivals, in some cases even a third... This forces me to "economically reduce" all the costs involved. In recent years, the festival team has had only three staff members, who only work part-time. Compare this to other festivals, where they typically have five people, but usually ten or more... Throughout the time, we have learned to balance this so that the quality of the festival, in particular, is not affected by anything. Our year-long work in finding partners and bartering allows us to carry out SWMF in this, dare I say, pompous form and with a huge national presence. For this, we are especially grateful to euroAWK. Without their help, we could in no way have afforded this generous advertising that has been running since March. ■

Thank you for the interview.

Elina Garanča, foto: copyright SHF – Ivan Korč

HERECKÁ ASOCIACE GRATULUJE
NOSITELŮM LETOŠNÍ

Ceny Thálie

A V ROCE 2023 SE TĚŠÍME
NA JUBILEJNÍ 30. ROČNÍK.

DĚKUJEME NAŠIM PARTNERŮM:

Intergram

Národní divadlo

AJETO
LASVIT EDITIONS

Dvojka
Český rozhlas

Priority
Business & Government

STING
y place
do with
YOU SET
o do with
EE THEM

VSTUP BEZ FRONT

VSTUPENKOVÝ SYSTÉM
E-LISTKY.CZ